JURNALUL® S.F.

Premiul Convenției Europene de SF
euROcon '94

Anul IV 1-8 Mai Nr. 118
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ȘI FANTASY
16 pagini - 250 lei

MURRAY LEINSTER

UN CALCULATOR NUMIT JOE

Medalion DON SIMON
Medalion
CRISTIAN IONESCU

Lălăiala Focşani aprilie '95 - raport catre fani

După ce a fost amînată de două ori, întîlnirea noului grup AFSF-APPCSF s-a soldat cu eşecul, destul de penibil, al... încă unei amînări.

În urma anunţului că juriul este constituit din cinci persoane (patru membri ai Uniunii Scriitorilor din România) s-au primit 57 de texte, cu valoare depăşind majoritatea lor, zona concursurilor naţionale de SF ridicîndu-se către nivel de Eurocon.

Din motive mai mult sau mai puţin obiective nu au răspuns invitaţiei decît eu şi domnul Liviu Radu, textele fiind parcurse şi clasificate după gusturile noastre încă din data de 18 aprilie, la întîlnirea de la Jurnalul SF.

După ce organizatorul focşănean, domnul Dragoş Gh. Ursu, s-a hotărît să plătească doar 25ooo de lei pentru jurizare, pe care nu i-a mai onorat pînă la urmă, prevalîndu-se de această îndatorire pe motiv că... a primit o suplimentare de sponsorizare şi vrea să... continue concursul deja jurizat, m-am dus totuşi pe 21 aprilie la Focşani, unde micul organizator amator mi-a făcut *(totuşi)* decontul biletelor de tren clasa a II-a *(fără loc la venire)*, mi-a făcut cinste cu două ochiuri şi-o bere, dar n-a avut bani să onoreze şi jurizarea, pretinzînd că o să fie solvabil la amînarea din data de 6-9 mai *(concomitent cu întîlnirea de la Piatra Neamţ şi de la Constanţa, dacă aceştia din urmă nu reuşesc - şi sperăm să reuşească - să amîne după Sigma şi Quasar)*. A mai încercat să mă tragă de limbă cu privire la părerea mea despre fandom, Eurocon şi alte bazaconii, ca un brav continuator al vajnicei tradiţii turnătoriste şi muncitoreşti, motiv pentru care propun Organizaţiei de Bază pe tînărul ceauşel simpatic şi arogant pentru promovarea în funcţii de răspundere şi înaintare a lui în rîndurile Partidului, iar secului îl recomand călduros pentru promovarea la gradul de *tenent*.

Astfel, diletanţa organizării strică părerea mea despre o acţiune care prezenta, ca intenţii, interes şi pentru fani şi pentru

Autorii lucrărilor premiate sînt rugaţi să ne contacteze pentru a le deconspira numele. Scrisorile trebuie însoţite de motto-ul lucrării. Cei care doresc ca lucrările să fie publicate în JSF sau Anticipaţie să anexeze şi un exemplar din povestire.

forurile şi organizaţiile juridic instituite, adică ne-afiliaţi nici unei alte organizaţii de creatori, cenaclu sau club, în vederea protecţiei creaţiei intelectuale a acestora.

După declaraţia dlui Ursu s-au înscris deja 60 de membri în asociaţie. Din păcate iniţiatorii nu s-au gîndit la nici o altă formulă de protecţie decît cea constînd în angajarea unui consilier juridic care să acorde asistenţa CONTRA COST- lucru pe care îl poate face de altfel orice avocat profesionist, inclusiv dl. Liviu Surugiu din Roşiorii-de-Vede, *(mai există un Liviu Surugiu în Buzău Nn)* talentatul scriitor *„în curs de afirmare"* al celei mai noi generaţii de autori români *(sau alţi fani care profesează în domeniu, să sperăm că foarte curînd doamna Muraru Mândrea sau Costi Gurgu, alt tînăr scriitor de talent)*.

Noi, Liviu Radu şi cu mine -juriul, ne-am făcut datoria. Am evidenţiat, după gusturile noastre, trei texte - cît ni s-au solicitat, şi am căzut de acord asupra altor 5 sau 6, în contul nostru personal, sau al Jurnalului SF.

Din păcate domnul Ursu refuză categoric să ne dezvăluie numele autorilor, pe argumentul că mai vrea el să mai facă o triere, care, evident, ar anula jurizarea noastră gata făcută în numele unei diletanţe impetuoase.

Pentru creştini: (C) Hristos a înviat din morţi (cu moartea pre moarte călcînd). Pentru cei de alte religii: Sărbători Fericite!
Cu Dumnezeu înainte!

Mihail Grămescu
scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România

Lista titlurilor lucrărilor premiate:

Premiile AFSF
nuvelă - Şoc
povestire - Coroziunea roz schiţă - Vacanţă cu prigorii

Premiul juriului
Visus (nuvelă)

Premiile JSF
Imperfect, Ambient şi Cerşetorul (anecdote, momente şi poemaţii)

Menţiuni
Datoria unui pion
La capătul speranţei (povestiri)

Premiul de variantă
Cînd s-a născut
Premiul de curaj pentru implicaţiile politice majore -
Decizia

POŞTA REDACŢIEI

BARTALIS Martin (Timişoara) - Crezusem că Bradbury a murit pe malurile Begăi. Dar mai bine mai tîrziu... că ne-au mai picat oarece bradburysme şi de prin alte meleaguri. Săru'mîna din partea lui Maciste pentru Top. Succese şi ţie!

Ana Veronica MIRCEA (Focşani) - Ca să expediem mai întîi chiţibuşăriile "serioase": dacă "una bucată povestioară" premiată de Helion în afară de intenţia de publicare a fost însoţită şi de oareşce "anexe de natură ceva mai,.. materială" ei *(they)* au prioritate asupra ei *(her)*, dar expediază-ne şi nouă *(us, nu nine)* o copie măcar pentru lectură, dacă nu pentru publicare. Cît despre "Suflet"..., sufletu'. Amănunte găseşti în articolul lui Mihail. PS Era vorba de 10000 lei + diplomă + laurii victoriei conjugale.

Paşa(dia) M(ĂGUREANU) (Roman) - Fii mai limbută, pardon!, mai pixută. Ce naiba? Aşa te comporţi matale de obicei? În rest aceleaşi săru'mînuri de la Maciste citire (şi de la mine scriere).

Emil PINTILIE (Bucureşti)
1) Precizarea a apărut. Ne pare bine (rău) că te-ai *fript* alături de mulţi alţii. Asta el
2) Publicăm ceea ce traduc traducătorii noştri. Dacă lor nu le place Asimov, noi ce să facem? (Adevărul e că nici eu personal nu-l prea agreez!)
3) Adresa de la "Asimov's Science Fiction" se schimbă la fiecare 6-8 săptămîni, aşa că nu o am la îndemînă pe ultima, dar promit că ţi-o voi "pasa" peste vreo două numere pe cea mai recentă. Abonamentul pe un an la revistă costă 49.97 $. Greu de spus cum ai putea să-l plăteşti.
4) Foarte simplu: în Bucureşti există Biblioteca Americană (lîngă Teatrul Mic, pe J. L. Calderon), unde poţi consulta mai multe cărţi aparţinînd lui Asimov şi altor autori americani (inclusiv "Asimov's Science Fiction").
5) Dacă doreşti un autograf al lui Liviu Radu, treci într-o miercuri după-amiază pe la redacţie sau pe la cenaclul String -Joia.

Adrian CRIŞAN (Cluj-Napoca) - În primul rînd, felicitări pentru curaj. Şi pentru bU(r)SA. Chestia cu vîrsta e o tîmpenie: Cătălin Tenită - unul din principalii noştri traducători - nu a împlinit 18 ani. Foloseşte numărul de telefon al redacţiei şi o să afli mai multe despre traduceri. Despre texte: există o carecare uşurinţă a exprimării care dă speranţe pe viitor, dar - tot nu. Temele abordate sînt facile şi bătucite bine: boală de debutant. Citeşte mult şi nu doar SF. Mai scrie-mi.

Sorin-Mihai Dobrescu (Piteşti) - "Corabia zeiţei Ishtar" de Abraham Merritt încă nu a apărut. Vei afla despre apariţia cărţii din revistă.

Matei Donea ne anunţă că în dreptul său la replică (pag 2/JSF 106) au apărut şase greşeli de corectură, dintre care cinci ne-ar aparţine nouă.

Visătorul din Cîmpia Turzii - 1. Ai dreptate cu abonamentul şi-ţi mulţumim şi noi pentru fidelitatea ta. 2. Numărul 116 a fost o întîmplare fericită, care se poate repeta în funcţie de sponsorizările pe care le primim. 3. Topul tău *este al tău* şi nu avem de ce să ne supărăm pentru preferinţele tale, poate Maciste că scade cîteva trepte, deşi l-ai nominalizat şi pe el.

Ioan Neagu (BrAnt - Braşov) - Mulţumiri pentru BD şi grafică. BD-ul a apărut în prea multe publicaţii - *Brain, Total SF, Mini-Azi* aşa că nu-l vom publica. Dar aşteptăm o bandă desenată de 1-4 pagini inedită.

Adela Szabo (Turda) - Una din povestiri e chiar interesantă, chiar dacă nu am priceput nimic din ea (tocmai d'ala!). Pare-mi-se că am *tipat* plicul. Mai vorbim!

BI

IMPORTANT

SE POT FACE abonamente la JURNALUL SF pe trei luni EXPEDIIND SUMA DE 1852 LEI, pe adresa redacţiei, pe numele ANDREI TUDOR

MICA PUBLICITATE

BARTALIS MARTIN Zona I. I. de la Brad, bl. B 119, Sc. A, Ap. 1, 1900, Timişoara caută nr. 35 şi 89-90 din JSF. Oferă pentru fiecare număr cîte şase cărţi SF la alegere de pe o listă de 30.

Haraga Marcel Gheorghe, Calea Caransebeşului, Nr. 1, Sc. 3, Ap. 34, Cod 1700, Reşiţa, jud. Caraş-Severin, caută următoarele colecţii: JSF nr.: 13, 20, 30, 35, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 51, 57, 86, 114.

CPSF nr.:1, 2, 13, 25, 48, 49, 51, 54, 57, 80, 81, 135, 136, 137, 157, 175, 179, 200, 208.

-Serge Brussolo - Febra (broşura nr.2 IRIS SF)

- Clubul SF - ed. Labirint nr.; 2,3.

s.a.f. SFINX nr.1-2/1991.

-Nemira - Nautilus nr.8

- Poul Anderson - Ziua reîntoarcerii lor

Are la dispoziţie la schimb sau contra cost (400 lei buc.) CPSF nr.: 30, 34, 53, 82, 86, 88-90, 92-94, 104-111, 234, 237, 238, 246, 248, 152, 271, 303, 317, 322, 357, 360-373,381-386, 390-391, 405, 410, 413, 427-430, 432-446, 446, 453-455, 462-466, 469, 473.

JURNALUL ®

Editat de : INTACT SF

PREMIILE CONVENŢIEI NAŢIONALE DE SF 1993 - PLOIEŞTI
CONVENŢIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIŞOARA
GEOVALY SRL - BUCUREŞTI (activitate promoţională)
CONVENŢIEI NAŢIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

COLECTIVUL DE REDACŢIE :

Adrian BĂNUŢĂ
(REDACTOR ŞEF)

Număr realizat de:
Nicolae C. ARITON,
Ionuţ BĂNUŢĂ,
Remus CERNEA,
Mihail GRĂMESCU,
Isabela ION,
Cristian IONESCU,
Liviu RADU,
Don SIMON,
Cătălin TENIŢĂ,
Florin Mircea TUDOR
(REDACTORI)

ADRESA REDACŢIEI:
Şoseaua Bucureşti-Ploieşti, nr. 25-27, sector 1, Bucureşti
Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată Adrian şi Ionuţ BĂNUŢĂ
Culegere: Ruxandra ROGOJINARU
Corectură: Remus CERNEA, Robert DAVID, Cătălin TENIŢĂ
Montaj offset: Georgiana DUCMAN, Mariana SEBE, Silvana GREERE

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziţia 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 Bucureşti - România Piaţa Presei Libere nr. 1

Acest săptămînal face parte din reţeaua naţională a publicaţiilor JURNALUL

Director administrativ: Titus GUVIR
Redactor şef: Marius TUCĂ

Tiparul executat la INTACT

ECRAN FANTASTIC

FILMUL HORROR: OGLINDĂ A LUMII CONTEMPORANE

Filmul horror modern, urmaş al filmelor expresioniste germane (Cabinetul doctorului Caligari, R. Wiene, 1919; Nosferatu, F.W.Murnau, 1922; Cabinetul figurilor de ceară, Paul Leni, 1927) concretizează o lume a coşmarului - temerile fiecăruia dintre noi de distrugere şi moarte, permanenta teamă de a nu fi atacat, pe stradă sau în propria casă, fie de un sadic (Relentless, William Lustig, 1992), de un animal, pasăre sau insectă (Cujo, Lewis Teague, 1983, The Birds/Păsările, Alfred Hitchcock, 1962, The Swarm/ Roiul, Irwin Allen, 1978; Arachnospholia, Franck Marshall, 1991), fie de un vampir (Sleepwalkers, Mick Garris, 1992; Life Force, Hobe Hooper, 1985), un om lup (The Howling, Joe Dante, 1981) sau un zombi (Night of the Living Dead, Tom Savini, 1990). Vizitele nocturne ale vampirilor, reîncarnările şi experienţele de tot felul realizate în laboratoare mai mult sau mai puţin oficiale (Firestarter, Marc Lester, 1984) diformităţile din înfăţişarea oamenilor (Darkman, Sam Raimi, 1990), crimele atroce săvîrşite la adăpostul unei ceţi dese (nu neapărat londoneze!) simbolizează „frica" pe care fiecare dintre noi o resimte în faţa necunoscutului, dar şi „dorinţa" posibilă de a-şi vizualiza propriul sfîrşit înainte ca acesta să se întîmple în realitate, necesitatea de a „descifra" viitorul. Aceste momente de groază sînt catartice, sinucideri simbolice ce se adresează direct dorinţelor noastre ascunse de a încerca totul şi de a supravieţui, de a fi ucişi, fără a fi omorîţi cu adevărat. De obicei, sursa terorii nu este un om, cel puţin nu la începutul acţiunii, cînd totul - pînă la proba contrară pare de esenţă supranaturală (un monstru, un mort-viu, o „forţă" nemuritoare, un maniac nebun a cărui putere devine herculeană în momente de criză). În ciuda faptului că sîntem înspăimîntaţi de atmosfera înconjurătoare şi de posibilele creaturi care o populează (de ex. casa bîntuită, Poltergeist, Brian Gibson, 1986) noi înşine ne straduim a o explora, deşi ştim ce ne poate pîndi din întunericul malefic. Oricare ar fi „creatura" ea trebuie să-şi întîrzie cît mai mult apariţia, pentru că odată vizualizată, ea îşi pierde orice capacitate de a inspira teroare printre spectatori.

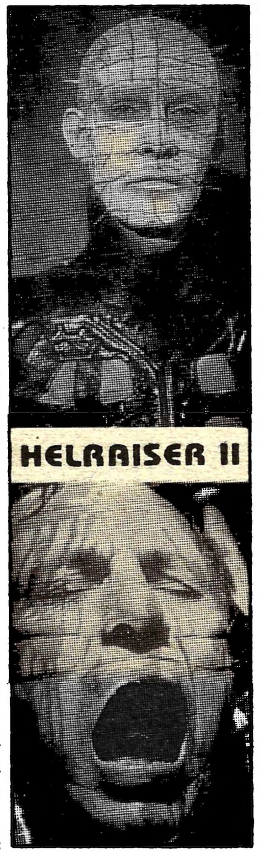

Vom încerca în această rubrică să discutăm o serie de filme horror – clasice sau contemporane nouă –, filme nu întotdeauna primite bine de critică chiar dacă foarte mult agreate de marele public. Se ştie că deşi adesea inspirate de surse literare de excepţie pe plan tematic, peliculele în discuţie se bazează de multe ori pe efecte vizuale care de care mai bizare şi ieftine - dar foarte bine realizate tehnic – reprezentînd creaturi din alte lumi, monştri plăsmuiţi în laboratoare sau aiurea, cataclisme etc. Aşa cum arată Stanley J. Solomon în Beyond Formula: American Film Genres, New York, 1976, în filmele horror (dar şi în cele de SF) se pot întîlni două direcţii majore. Multe filme pleacă într-o primă fază de la o serie de premize ştiinţifice şi tehnologice acceptabile dar, pe măsură ce ele se dezvoltă, duc la o anumită teroare intelectuală derivată din cunoaşterea faptului că tehnologia poate duce la un posibil dezastru pe care nici un expert n-ar fi în stare să-l prevadă şi deci să-l controleze. Alte filme prezintă confruntarea pe viaţă şi pe moarte cu o serie de forţe ostile diferite de acelea întîlnite în mod obişnuit în viaţa zilnică, forţe superioare prin putere de pătrundere pe plan fizic cît şi intelectual (Invasion of the Body Snatchers, Don Siegel, 1956, Prince of Darkness, John Carpenter, 1988), avînd un impact puternic asupra alienării crescînde a oamenilor în societatea contemporană. Acest tip de ameninţare se deosebeşte de invazia tipică dintr-o serie de filme în care, de exemplu, o navă extraterestră încearcă să distugă Terra (Not of this Earth, Roger Corman, 1956) sau un monstru (reptilă, insectă, mutant - Them!, Gordon Douglas, 1954; Hideous Sun Daemon, Robert Calarke, 1959) pleacă la vînătoare în căutare de pradă - umană, bineînţeles. De ce se deosebeşte? Pentru simplul motiv că în aceste cazuri se presupune intervenţia - pentru a ne proteja -a unor organizaţii ştiinţifice sau militare.

Temele abordate de regizorii specializaţi ai genului sînt oarecum aceleaşi, adesea împletindu-se cu cele ale filmelor science- fiction sau thriller. Pe scurt: monştri - treziţi din somn (Rawhead Rex, George Pavlou, 1986) sau „reînviaţi" prin diverse mijloace precum expediţii ştiinţifice (Lost World , Irvin Allen, 1960), experienţe nucleare (The Amazing Colossal Man, Bert Gordon, 1957, Godzilla vs. King Ghidorah, Kazuki Omori, 1991; Radioactive Dreams, Albert Pyun, 1984) deşeuri toxice (Alligator II: The Mutation, Jon Hess, 1990), experienţe genetice (Carnosaur, Adam Simon, 1993) creaturi de pa alte planete (Alien, Ridley Scott, 1979, Predator II, Stephen Hopkins, 1991, The Thing/Creatura, John Carpenter, 1982) sau de pe Pămînt (Tremors, Ron Underwod , 1899), monştri ce iau naştere din „sufletul" nostru - morţii vii, arhetipuri simbolice ale Răului (Day of the Living Dead, George A. Romero, 1985), ucigaşi sadici (Anguish, Bigas Luna, 1988, New York Ripper, Lucio Fulci, 1982), vampiri (sutele de producţii cu Dracula şi confraţii săi), dragostea dintre Frumoasa şi Fiara (The Creature From the Black Lagoon, Jack Arnold, 1954; King Kong, John Guillermin, 1976), artistul neînţeles (The Mystery of the Vax Museum, Michael Curtiz, 1932).

Succesul filmelor horror se datorează de foarte multe ori machiajului (să ne gîndim la măştile terifiante ale lui Boris Karloff sau Lon Chaney Jr., opera genialului machior al *Companiei Universal,* Jack Pierce, sau cea a lui George Sanders din The Portrait of Dorian Gray, Albert Lewin, 1945, realizată de Robert Schiferr) dar şi efectelor speciale ale unor maeştrii precum precum John P. Fulton (The Invisible Man).

Florin Mircea TUDOR

„De cîte ori Dumnezeu închide o uşă, undeva se deschide o fereastră"

Interviu cu Don Simon *number 1* **in Top 30**

– Gurile rele spun că înainte de '89 scriai „altceva" şi că „guru"-ul tău a fost Dănuţ Ivănescu.

- Da. Înainte de '89 scriam altceva. Altfel de povestiri, cîte o poezie... Şi Ivănescu a fost „guru" pentru mine la modul că el a deschis o poartă la care eu mă tot holbam. Lui i-a venit să scrie: *"Ieri am omorît-o pe mama"*, chestie care a fost publicată, a luat şi premiu... mă rog, cel mai important lucru este că Ivănescu s-a impus. Uite-aşa. Cu „ieri am omorît-o pe mama", cu barba lui şi părul legat la ceafă. Dacă la asta te referi, cînd zici că a fost „guru" pentru mine, atunci ai dreptate. El mi-a spus: *„scrie mă, cum îţi vine"* şi ştiam că-mi vine, numai că n-aveam îndrăzneală. Şi pe aia tot de la el o am.

– Au trecut doi ani de la accidentul de la Capidava. Ai de gînd să-l aduci la viaţă pe Petrică Sîrbu?

– Nu. Îl las să stea acolo, în mijlocul Dunării. Îmi amintesc de el uneori, poate cu nostalgie. Ştii, are Rabi (Marian Irimia) o vorbă: *„Bunica mea avea două riduri pe burtă, era superbă"*. Uite, aşa îmi amintesc. Am convingerea că nu mai sînt cel dinainte şi, în plus de asta, tot ce am făcut în 1994, a stat în umbra unui nume nou. M-am chinuit să-l creionez. El îmi satisface obsesia că sînt altul.

– Spune-mi ceva despre cadrul în care scrii.

– Mai fain era dacă mă întrebai cum scriu.

Am citit undeva că Dostoievski nu se apuca să scrie pînă nu îşi punea costumul şi cravata, că Jules Verne scria în cadă şi aşa mai departe.

Eu n-am obiceiuri stricte. Scriu cînd mă apucă damblaua. Nu ţin cont cum sînt îmbrăcat, dacă sînt pieptănat sau nu, dacă am papuci. Este adevărat, cel mai adesea scriu îmbrăcat în pijama, în balcon sau în bucătărie, într-un colţ. Casa mea are multe colţuri şi nu pot să mă hotărăsc. Aşa că scriu pe unde-mi vine, însă întotdeauna într-un colţ. De acolo ai o perspectivă ca lumea. Şi nu este numai teoria mea, ci şi a păianjenilor. Chiar! Am un păianjen, Gavrilă îl cheamă. Îl am de astă toamnă. I-am pus nume pentru că aşa mi-a venit, deşi nu ştiu dacă l-am ales cum trebuie. Nu ştiu dacă este femelă sau mascul şi n-o să ştiu niciodată. Prea are multe picioare. Ăsta mereu se holbează la mine, dar şi eu la el. Nu mă las. Este „animalul" meu de casă. Cîteva idei bune le am de la acest Gavrilă. Şi el face parte din „cadrul" în care scriu.

– Te-ai gîndit vreodată la sinucidere?

– O singură dată. Atunci cînd m-am simţit slab, inutil şi un motiv de disperare pentru cei din jurul meu. Atunci m-am dispreţuit şi am vrut s-o fac, dar n-am avut putere şi-mi pare bine că n-am avut. Mai am multe de făcut, dar parcă cine nu mai are? Hai să trecem peste asta. Nu-mi face plăcere să-mi amintesc.

– Ce părere ai despre destin?

– Destinul este şarpele cu clopoţei care ne pîndeşte dintre mărăcinii pe care călcăm. Punct.

– Ce obsesii ai?

- Multe, multe de tot. Mai bine să-ţi spun ce obsesii nu am. Uite astea: politica şi *„Star Trek"*.

– Crezi că poţi găsi o alternativă la religie?

– Ai adus în prim plan un teren pe care nu sînt deloc sigur. Cred că nu, în orice caz, sînt departe de alternativa egoismului, pe care mulţi o adoptă în schimbul credinţei în Dumnezeu. Dacă m-ai fi întrebat cît de credincios sînt, tot nu aş fi fost mai tranşant. Este un secret între El şi mine.

– Se vorbeşte despre un roman de debut...

– Să dea Dumnezeu. Pentru mine, romanul este încercarea supremă. Anul acesta aş vrea să-mi fac cadoul: *„Antonia cu ochii arşi"*. Asupra titlului voi mai reflecta, deşi îmi place mult cum sună. Aş vrea însă acceptul lui Michael Hăulică. Ştii că el a scris o poveste tare frumoasă, care se numea *„Noi, cei cu ochii arşi"*. Din pricina asta vreau să discut cu el şi dacă nu-l va deranja asemănarea, atunci îl voi lăsa aşa. Sîmburele lui se poate vedea din primele pagini pe care ţi le-am dat, însă aş vrea să fie un horror adevărat.

– Cum crezi că arată iadul unui scriitor?

– Aşa ca în *„Misery"*. Aşa trebuie să fie. Să te preseze cineva să scrii ceva care nu-ţi place. Tematica, în general, mă enervează cumplit. Şi mai mă enervează faptul că există concursuri literare la care, dacă trimiţi text, trebuie să trimiţi şi o taxă. Asta chiar că este o aberaţie, ca să nu zic mai mult. Aparent, n-are legătură cu întrebarea ta. Aparent.

– Spune-mi cea mai veche amintire a ta.

– Amintire plăcută: un text delirant pe care l-am citit aseară. Amintire neplăcută: am pierdut autobuzul cu care merg de obicei la servici. Tot ieri. Ce să mai zic! Sînt un uituc.

A consemnat
Adrian BĂNUŢĂ

Un foarte sumar autoportret.

Născut: 13.X.1960.

Tehnician la Soceram Bucureşti, sucursala Ploieşti, în cadrul biroului cu dementialul titlu: P.I.S.- N.M.-P.M. Traduceţi!

Sînt căsătorit. Am o puştancă tare frumoasă care a început să citească, însă ce-mi place cel mai mult la ea, este faptul că inventează poveşti.

Nu sînt un tip temperamental. Sînt liniştit, deseori previzibil, deci plictisitor. Îmi place mult să fiu lăsat în pace. Şi mai îmi place să scriu.

Contractul meu cu societatea nu mă satisface. Ea nu-mi oferă ce-aş vrea, însă şi eu o persecut cît pot, pe hîrtie. Este o lege a echilibrului, că doar sînt Balanţă.

Atît. V-am avertizat: sînt cumplit de plictisitor.

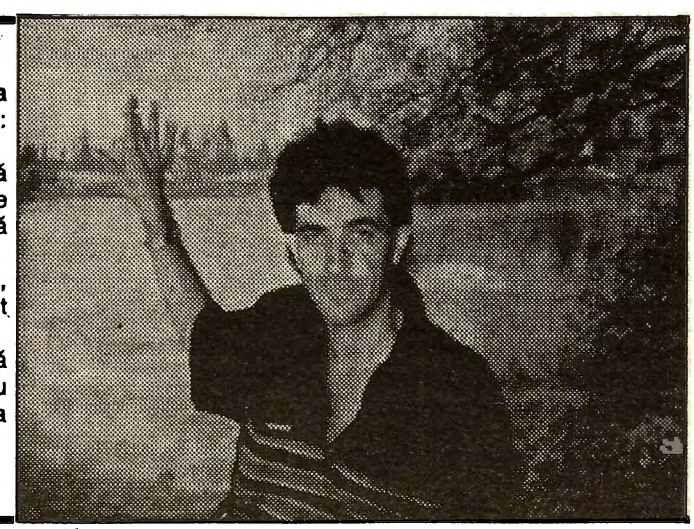

ANTONIA CU OCHII ARŞI

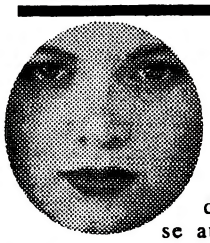

1.

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi...,"

de trei-patru ori se auzeau tonurile înnebunitoare.

Antonia ridica privirea, cîtva timp o uita pe Barbie, se uita peste mlaştină, după gurile şi chipurile aflate în spatele acelor cuvinte ascuţite, dar nu le vedea. Barbie scîncea încet, în noroi, însă nu îndeajuns de tare ca să răzbată vocile copiilor.

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi...,"

de cîteva ori, apoi le imita şi ecoul, deşi nu atît de violent,

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Anto...,"

pînă se stingea peste smîrcuri.

Simţea că îi va exploda capul. Îşi dorea să fugă, însă muşchii n-o ascultau. Stătea înţepenită, aplecată deasupra grămezii de nisip, peste găletuşile de plastic, peste lopăţele şi greble, iar Barbie scîncea încet, în noroi, uitată:

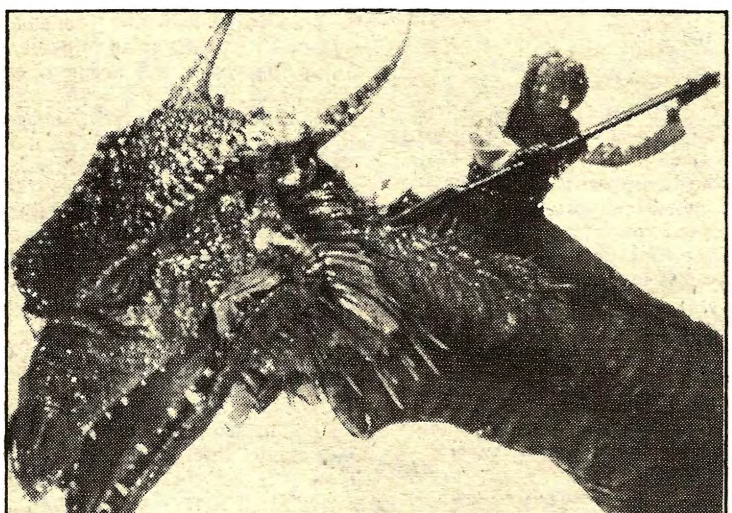

"Mami...mami...mami...",
dar nu suficient de tare.

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi...,"

voci de copii, agresive, intrau prin urechi, se scurgeau în sînge, înţepeneau inima şi muşchii.

Nu putea să se mişte. Se uita peste smîrcuri, ghetuţele i se afundaseră în noroi şi supseseră veninul iernii care întîrzia să vină. Avea picioarele reci ca gheaţa şi nu simţea. Asculta:

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi...,"

şi ecoul, pînă crăpa de tot.

Începuse să ningă, slab, cădeau fulgii. Fernard-bătrînul zicea că plîng îngerii cînd le cad penele şi că le tot cad, o iarnă întreagă, abia primăvara le cresc altele şi abia atunci pot veni din nou pe Pămînt să stea lîngă copii şi să-i apere. "Şi pînă atunci ?" întrebase Antonia cu inima strînsă de spaimă, "pînă atunci, fato, dracul ne apără" şi rîdea şi i se vedeau dinţii bolnavi de gălbeneala tutunului.

2.

Crengile erau negre, burniţa le spălase şi parcă le dăduse cu smoală, se mişcau şi loveau în ferestre. Fulgii de zăpadă erau mari, ca nişte fulgi de găină ("penele îngerilor", zicea Fernard-bătrînul), însă rari, veneau grei şi repezi ca nişte meteoriţi, abia se ghiceau în gîtul nopţii.

- S-a culcat ?

- Vorbeşte încet ! Cred că doarme.

Veneau voci de jos, vocile lui Fernard-tatăl şi ale Ametistei, mama Antoniei, zgomotele obişnuite, învăţate, farfurii zdrăngănind, jetul apei trasă la baie, tacîmuri aşezate pe masă, deşi cu grijă, zgomotul tot putea fi recunoscut, apoi paşi pe scări şi uşa lor închizîndu-se cu acel scîrţîit cunoscut, lugubru şi prelungit.

- Uite, ai uitat să ungi uşile. Ştii doar că-i e frică. Mereu îi este.

Apoi o înjurătură, şi asta făcea parte din zgomotele nopţii, *"de ce te superi?, nu-i aşa ?"* şi yala uşii troznind şi gata cu scîrţîitul.

În rest noaptea, rece şi umedă, ca o piele de broască sau de şarpe, în orice caz, ca orice lucru scîrbos. Rece şi neagră, deşi o sfîşiau *"penele îngerilor"*.

"Culcaţi-vă !" le ordona mintea Antoniei. *"Culcaţi-vă mai repede, mai repede, pînă ce noaptea nu va fi şi mai neagră !"*, de parcă şi aşa nu era destul de neagră, însă zgomotele tăceau o vreme ca să înceapă din nou. Linişte. Şi scîrţîitul patului din camera lor, arcuri obosite de tăvăleală şi de ani, uşa, paşi, apa la baie, paşi, scîrţîitul obstinat al uşii, al patului îmbătrînit şi iar linişte. O vreme, apoi sforăitul lui Fernard-tatăl, geamătul patului, greu îşi mai găseau locul !, şi din nou linişte.

Fulgii veneau mai deşi, mai iuţi, stăpîneau noaptea, parcă nu mai era aşa întuneric.

Antonia se îmbrăcă încet, atentă să nu încurce zgomotele obişnuite şi, mai ales, să nu încurce liniştea. Îşi trase jeanşii, puloverul şi canadiana, apoi îşi puse bocancii. Se opri şi ascultă. Linişte.

"Antonia cu...."

"Nu acum !" ţipă mintea ei înnebunită de frică. Şi chemarea, muzica tînguitoare, se opri uluită, *"nu acum !"*, repetă ca să fie sigură.

Se apropie de fereastră. Zăpada începuse să se aşeze, dar crengile se mişcau încăpăţînate şi refuzau s-o primească. Erau tot negre şi urîte, ca pielea broaştelor, a şerpilor, în orice caz, ca orice lucru scîrbos. Îşi puse şi fularul şi căută mănuşile. Îşi aminti că le lăsase în hol, pe cuier. Nu putea să riste să coboare scara. Ar fi violat liniştea, ar fi auzit-o.

"Nu poţi să ristì ! N-ai voie", îi spuse mintea. Ştia. Ştia că nu are voie. Nu avea nevoie de confirmare.

Deschise încet fereastra, cît putu de încet. Se auzi un scîrţîit, deşi nu tare, însă suficient ca să-şi audă inima bubuindu-i de frică. *"Uite, ai uitat să ungi uşile"*, auzea Antonia vocea Ametistei, *"şi ferestrele"*, gîndi ea. Trase de ele încet. Scîrţîitul veni şi mai intens. Parcă ar fi vrut s-o oprească. *"Şi pînă atunci ?", "pînă atunci, fato, dracul ne apără"* şi rîsul lui Fernard-bătrînul. Se opri. Mîinile i se opriră. Nu mai ştiau ce să facă. Nici creierul nu ştia. *"Dracul ne apără"*.

Iar din cer continuau să se prăbuşească *penele îngerilor*.

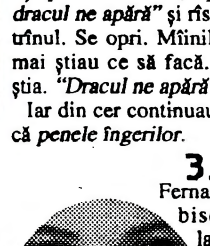

3.

Fernard-bătrînul îi vorbise întîia oară de landul acela misterios.

"Antonia
cu ochii arşi,
Antonia
cu ochii arşi,
Antonia
cu ochii arşi...,"

tonurile muzicale, agresive, ale copiilor, apoi ecoul, răsfrînt peste smîrcuri şi în creier, pînă ce îşi dădea duhul. Şi de asta ştia Fernard-bătrînul.

- Ştiu că auzi muzica lor.

- De unde ştii ?

- Ştiu.

Era încăpăţînat şi nu explica. El ŞTIA.

- Este un tărîm secret, îi spunea. Copiii au părul roşu ca focul şi au gheare din oţel, albăstrii sînt, îşi sapă gropi să se ascundă de Stuka.

- Cine e Stuka ?

- Un fractal.

- Ce e aia *"fractal"?*

- E greu să-ţi explic. Dar te vei lămuri. Dacă auzi muzica, înseamnă că se vor amesteca în viaţa ta.

Se întrista şi sugea din mahoarca lui. Avea degetele galbene, ca şi dinţii, iar fumul era dens şi agresiv, ca muzica mlaştinii.

- Una peste alta, ai belit-o, fato.

Iar Antoniei îi era frică. Fernard-bătrînul nu se înşela. El anticipa, ştia viitorul adică, îl vedea. Îi spunea: *"ai auzit de Danuba ?", "n-am auzit"* şi chiar nu auzise, *"vei auzi"*, hotăra el.

"Există apa Danuba ?" îl întrebase pe Fernard-tatăl într-o seară, *"nu, nu există"*, părea sigur pe el, în orice caz, umblase mult prin lume, văzuse mii de ape, rîuri, fluvii, mări şi oceane, Antonia nu ştia dacă Fernard-tatăl le văzuse pe toate, oricum, părea sigur şi nu trebuia să-l contrazică, mai ales că era beat şi oamenii beţi întotdeauna au dreptate. Fereasă Dumnezeu să le spui că nu au dreptate !

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Anto...,"

ecoul, din ce în ce mai pierdut, cu plămînii arşi de atîta suflu şi isterie.

Antonia îşi lua capul în mîini, o durea cîntecul copiilor, simţea că îi va exploda creierul.

- Vor veni să te înfricoşeze. Iarna vor veni, cînd îngerii vor fi surghiuniţi să aştepte pînă le vor creşte penele.

- Dar eşti sigur, bunicule, că nu-mi spui o poveste?

- Sînt sigur. Aş vrea să fie o poveste. Să nu mai ştiu de warriori şi de Stuka, să nu mai ştiu de nimeni DE ACOLO, sau să ştiu, mă rog, să ştiu aşa cum ştiu de Pinocchio sau de oricine altcineva din poveşti. Aşa aş vrea să ştiu.

El nu se înşela. Şi faptul că nu se înşela o speria. Era vrăjitor Fernard-bătrînul, dar nu un vrăjitor care scoate iepuri din pălărie, ci unul cumplit, misterios, adevărat.

- Ce să fac ca să scap?

- N-ai ce să faci.

Brutal, fără altă explicaţie, *"n-ai ce să faci"*.

Era condamnată adică. La ce era condamnată?

"Nu-l crede!" ţipa instinctul, însă amuţea şi el cînd auzea:

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi...,"

Tăcea. Se resemna. Ştia că Fernard-bătrînul nu se înşeală. Dorea doar să o ţină departe de angoasă, era copil Antonia, nu ştia cum să se apere.

Îi spunea Ametistei, seara îi spunea, ea spăla vasele şi Antonia nu era sigură că este ascultată, aşa cum dorea să fie, adică să-i dea măcar puţin din prea-plinul-fricii.

Ametista stătea cu spatele, avea mînecile suflecate şi spăla. Greu se terminau vasele. Cu mîna ei şi-o făcea. *"Pune naibii şi celălalt fel tot în farfuria asta"*, o îndemna uneori Fernard-tatăl şi ea se întorcea şi îi spunea blînd: *"Lasă, Fernard, eu o să le spăl"* şi punea celălalt fel în altele, tot ea le spăla.

- Şi mi-a zis că sînt warriori şi unul Stuka, un fractal.

- Bunicul tău e nebun. Nu-l crede.

Ieşea revolta din ea. Ani de zile suferise ironiile vecinilor, *"Daţi-i dracului una-n cap şi scăpaţi de el!"*, aşa ziceau, toţi îl credeau nebun. Şi Ametista se săturase să-i spele, să-i dea să mănînce şi mai ales se săturase să audă de la Antonia ce poveşti idioate înşira.

- Uite, de mîine nu te mai duci la el. Stai naibii în casă. O ai pe Barbie. Ştii ce sacrificii am făcut să ţi-o luăm?

Ştia. Ani de zile şi-o dorise, obosise să tot spună ce tare o dorea, a crezut că ei nu vor să i-o ia şi s-a închis în sine, o vreme, pînă a înţeles că, de fapt, ei vroiau s-o ia, dar nu aveau bani.

- Haide, mami, nu-mi poţi face asta. Ce să fac aici? Tu nu te joci cu mine, nimeni nu se joacă cu mine. Nici la şcoală nu mă primesc în jocurile lor. Îmi spun: *"uite-o p-aia a lui Fernard-nebunul!"*, aşa-mi spun şi pe mine mă doare, că eu îl iubesc pe Fernard, chiar dacă e nebun. El mă înţelege şi aude cîntecul.

- Ce cîntec?

Antonia amuţea, se speria de revolta ei şi, oricum, ştia că nu o să fie crezută, că Ametista va zice: *"nu crede ce spune nebunul ăla"*. Dar ea nu avea de unde să ştie. Ea nu auzea.

A doua zi, Ametista o lua de la capăt cu frecatul mobilelor, trăgea cu aspiratorul, niciodată nu se termina treaba ei şi *NICIODATĂ NU SE JUCA*. Iar fetiţa fugea în secret la Fernard-bătrînul să-i asculte poveştile şi ce urma să se întîmple a doua zi. EL ŞTIA.

- Mîine îţi vor face mizerii.

- Ce mizerii?

- Vei vedea. Nu spunea mai mult, *"mîine îţi vor face mizerii"*, atît şi ea ştia că aşa va fi. El nu se înşela niciodată. Dacă spunea: *"mîine va ninge"*, atunci ningea.

Stătea în mizeria lui de casă, mai degrabă într-un coteţ, scîndurile pleznişeră lăsînd loc vîntului şi ploii, iar înăuntru era o dezordine cumplită şi mizerie.

- Vrei să-ţi măturăm, bunicule?

- Nu. Aşa să laşi. E eticheta mea.

Antonia nu ştia ce înseamnă *"etichetă"*. Se gîndea că este ceva cumplit şi irevocabil.

Totuşi Fernard-bătrînul se înşelase o dată, cel puţin aşa a crezut Antonia. I-a spus: - Mîine vei lua un patru.

- La ce?

- Asta nu văd. Însă patru vei lua.

Şi a doua zi, Antonia s-a dus la şcoală gîndindu-se că Fernard-tatăl şi Ametista nu plăteau taxele ca ea să ia patru, dar era inevitabil să ia, *"mîine vei lua un patru"*, EL ŞTIA.

Dar a luat trei. Aproape că era fericită că luase trei. Se bucura că Fernard-bătrînul se înşelase, de asta se bucura şi spera ca el să se fi înşelat şi atunci cînd îi spusese: *"vor veni să te înfricoşeze"*.

Şi a venit bucuroasă la *"coteţul"* lui şi a strigat de departe că trei a luat, nu patru şi că n-a avut dreptate, dar bătrînul era înţepenit în scaunul lui de nuiele şi ţeapănă îi era şi privirea prin care trecea nepăsătoare mlaştina şi copacii şi aerul acela de toamnă.

S-a speriat Antonia.

- Bunicule! Bunicule! şi îl trăgea de mînă, dar el nu se mişca.

"A murit", îi spunea mintea. *"Taci! El nu poate să moară. Este nemuritor."*

"Ba a murit, a crăpat, şi-a dat duhul, vor veni viermii să-l mănînce."

Şi a plîns, dar dorinţa de a-l pedepsi rămăsese undeva în subconştient şi i-a desfăcut pumnul, să-l bată cu nuiaua, aşa cum făcea şi el cînd ea îl mintea şi a văzut biletul mototolit pe care scria cu litere strîmbe:

HA-HA
TEAM PĂCĂLIT!
DE FAPT, 3 O SĂ 1E1.

Şi trei luase. Fernard-bătrînul *ŞTIUSE* din nou. Se jucase. Dar ce folos, dacă murise? Ce folos?

Abia îl mai vedea printre lacrimi. Stătea înţepenit în scaunul de nuiele, bătrîn şi cocîrjat, slab, fantomatic aproape, cu faţa pergamentoasă şi pămîntie, dar cu ochii larg deschişi, parcă vii şi atunci a avut senzaţia că pe drumul EL-EA s-a scurs ceva nepămîntean, ca un flux şi i-a pătruns dureros ochii, i-a ars aproape şi a văzut o apă mare şi a ştiut că este Danuba.

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi..."

Şi ecoul zbătîndu-se între corzile toamnei, pierdut, dar încăpăţînat şi peltic şi înfricoşător.

4.

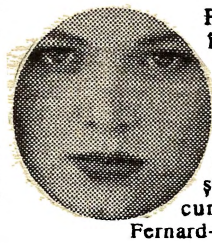

Ploua şi preotul îşi încheiase predica.

Nu erau decît cîţiva bătrîni în jurul gropii căscate ca o gură ştirbă, cei care îl cunoscuseră pe Fernard-bătrînul în vremurile bune, cînd nu era *"Fernard-nebunul"*. Veniseră. Atît le rămăsese. Să se contabilizeze între ei, *"mai sînt zece dintre noi în viaţă"* sau *"a mai murit unul, va veni şi vremea noastră"*. Nu plîngeau, nu le părea rău. Bătrînul Fernard era aproape o amintire. Pur şi simplu stăteau şi priveau. Nici măcar nu aveau haine de doliu.

Era într-o toamnă. Ce anotimp se potriveşte mai bine cu anotimpul morţii?

Antonia stătea cu unghiile înfipte într-un castan bătrîn. Plîngea. Plîngea cu adevărat. *"Ai scăpat de poveştile lui tîmpite"*, îi spusese Ametista *"şi e bine c-ai scăpat"*, *"ce ştii tu?"* o certa Antonia cu gîndul şi chiar că nu ştia. Ametista nu putea să-i ia amintirile.

Nimeni nu putea.

5.

Ninsoarea era din ce în ce mai densă. Se aşeza peste iarba arsă de frig şi reflecta lumina becurilor chioare, transformînd noaptea într-o seară prelungită şi dulce.

Antonia mai trase puţin de geamuri. Balamalele scîrţîiră. Se opri trăznită. Poate trăsese prea tare. Zgomotul luase amploarea unui huruit înfricoşător.

Se uită spre noptieră. Luă ciocolata, ezită o clipă, apoi o luă şi pe Barbie şi o îndesă în buzunar. Păpuşa scînci, spuse: *"mami"*, o dată doar, ca un protest.

O durea capul, auzea zgomote nelămurite.

Vîntul nu încetase, se tîra printre tufe şi arbori, scormonea, împrăştia penele îngerilor, se juca cu ele. Numai frica n-o împrăştia.

Lip-lip, se auzeau paşi pe scări.

"Fugi tare!" îi zise mintea. *"Nu e nimeni. Proasto!"* Dar se auzeau paşi. Scîrţîiau treptele.

"Dumnezeule! Ce mă fac?"

Fereastra era întredeschisă. Dacă ar fi închis-o, s-ar fi auzit din nou huruitul. Înfiorător.

Îşi dezbrăcă cît putu de repede canadiana, o agăţă în cuier şi îşi propti mîinile pe fereastră.

"Trebuie s-o faci!"

Tuşi cît putu de tare şi, în acelaşi timp, în revolta prefăcută a plămînilor, împinse fereastra în ramă. *AUZI ZGOMOTUL*. Părea o uriaşă avalanşă. Se aruncă în pat şi îşi trase plapuma pînă în dreptul ochilor.

Mînerul uşii se roti încet.

Inima îi bubuia sub ciocane. *"Dacă îşi va da seama că ai vrut să fugi, te va bate. Te va bate îngrozitor, poate cu cureaua, te va tîrî pe podea, de păr te va tîrî, te va durea, vei urla de durere"*.

Tremura sub plapumă.

Uşa se deschise încet.

- Dormi, Antonia? De ce tuşeşti?

Căuta să respire regulat. Ametista stătea ţeapănă, cu mîna pe clanţă şi se uita în penumbra camerei. Bănuitoare se uita.

- Ce frig e aici! bombăni mai mult pentru sine şi călcă încet prin cameră, se apropie de fereastră, o împinse şi îi puse siguranţa. Apoi se uită cu atenţie spre pat, unde Antonia abia îndrăznea să respire.

Plecă. Închise cu grijă uşa şi o încuie, deşi bănuiala încă nu se risipise.

Antonia ascultă atentă zgomotele. Scîrţîitul scărilor, yala de la cameră şi oftatul neputincios al patului lor. Aşteptă ca liniştea să devină suverană. Aşteptă multă vreme, pînă cînd somnul începu să-i dea tîrcoale.

"Gata! Ajunge cu aşteptarea! Scoală-te!"

Se ridică şi îşi puse canadiana. Apoi îşi luă căciula şi fularul. Bocancii îi avea deja în picioare. Dacă Ametista ar fi dezvelit-o, ar fi fost prăpăd.

("O să te pedepsesc!")

Trase dintr-o dată geamurile, după ce desfăcu siguranţa. Zgomotul se prelinse prin ziduri, în toată casa se răspîndi. Ascultă cu inima în gît, dar nu se auzi nimic. Încălecă pervazul, apucă ţeava antenei şi îşi dădu drumul în jos. Alunecă şi îşi zgîrîie mîinile. Îi păru rău că uitase mănuşile în hol. Se opri dezorientată cînd atinse pămîntul. Instinctul îi spunea să se întoarcă, mintea: *"hai, nu ezita!, trebuie să te duci să-i iei, ştii tu, sînt acolo, sub piatră, în parcul de distracţii, te aşteaptă, dacă nu te vei duce să-i iei, n-o să-i mai găseşti, vor putrezi"*. Îi găsise cu cîteva zile în urmă. Fernard-tatăl o dusese să vadă animalele, el rămăsese să bea, iar ea se plimbase singură printre zecile de cuşti şi dintr-o dată îi văzuse. Erau mototoliţi şi stăteau lîngă bordură. Nu ştia cîţi sînt. Îi luase şi întrebase un domn din apropiere: *"sînt ai dumneavoastră?"*, iar omul zîmbise şi îi spusese: *"nu, nu sînt ai mei"*.

Fusese cinstit, sau i se păruse că sînt prea puţini, sau poate pur şi simplu iubea copiii, altfel la ce i-ar fi spus: *"du-te şi ia-ţi îngheţată, poţi să iei o duzină"* şi îi îndesase în buzunar, cumva ruşinată, dar şi bucuroasă, apoi se mai plimbase o vreme, Fernard-tatăl întîrzia să apară, se uitase atentă în jur şi îi ascunsese sub piatră.

"Îi vei lua altă-dată. Şi-ţi vei cumpăra STEAUA CONCHISTADORILOR"

Citise *DESCOPERIREA MEXICULUI* şi o impresionase destinul lui Francisco Pizarro, care se luptase cu amazoanele, îi mai plăcuse şi povestea lui Bernal Diaz, despre soarta cruntă a lui Monctezuma şi despre tirania lui Cortez.

Îi luase şi îi ascunsese sub piatră. Aşa mototoliţi cum erau. Fusese egoistă. Însă îşi dorea foarte mult cartea.

Mai stătu o vreme, să se risipească frica. Nu veneau zgomote periculoase. Zăpada îi înecă ochii, era superbă, deşi jos era umed, multă apă.

"De apă şi de foc n-ai cum să fugi", îi spusese Fernard-bătrînul. *"Să te fereşti"*. Un gînd fugar. Îl alungă. Mai stătu o vreme şi pieri în noaptea aceea aproape seară din pricina *penelor îngereşti*.

Era din ce în ce mai frig. Zăpada era încă afînată, însă undeva dedesubt îngheţase. Scîrţîia.

Antonia ajunse la podul peste *Apa Neagră*. Se opri. Pod e impropriu spus: o punte, spînzurată pe cabluri de oţel, cu traverse din lemn, mult deasupra apei şi în vale erau două cruci mari, albe, din piatră, semnul revoltei apei împotriva oamenilor. Îşi luase tributul. Ei aruncau gunoaie în ea, canalizările îşi deşertau tubulaturile în burta ei, de ce să nu-i fi pedepsit?

Aşteptă. *"De apă şi de foc n-ai cum să fugi. Să te fereşti"*. Iar veni gîndul. Brusc, fără astîmpăr. Călcă cu grijă. Traversele din lemn nu se mai vedeau. Puntea era albă, ca totul în jur. Înainta. I se păru un veac s-o traverseze. La jumătatea ei se opri şi privi în jos. Abia se ghicea rîul. Era de un negru estompat, aproape gri şi mic de la înălţimea aceea. *"Să te fereşti?"*. Scuipă, auzi cum scuipatul atinge apa. Rîse, dar era un rîs anormal. Se uită în urmă, să vadă dacă înaintează în direcţia care trebuia.

("Te prind eu !"),

auzi de sub ea. Inima începu să îi bată nebuneşte.

("Te prind eu !")

Erau clare cuvintele, violente.

("Te prind eu !")

O luă la fugă. Bocancii îi alunecau sub pojghiţa de gheaţă ascunsă sub zăpadă, dar nu o trădară, Se opri gîfîind la capătul punţii şi ascultă.

("Crezi că n-o să te prind ?")

Aerul îi ardea plămînii. Alerga. Ameninţarea nu se mai auzea, însă frica era tot acolo, densă şi dureroasă.

Se opri din nou. Urlau cîinii. Nu ştia unde sînt, însă îi auzea foarte clar. Urlau ca atunci cînd murea cineva. Exact aşa urlaseră şi cînd murise Fernard-bătrînul. Murea de frică. Şi cîinii urlau înspăimîntător, imaginaţia ei îi desena, o haită de umbre uriaşe, toţi unul şi unul, ca monstrul din Baskerville.

Trecu canalul şi văzu lacul. Nu mai ştia dacă este noapte sau seară sau dimineaţă. Pe malul lacului erau cîţiva pescari care spărgeau gheaţa cu topoarele.

Îi depăşi în fugă. Se uitară o vreme după ea, apoi îşi reluară treaba. Simţea că nu mai poate să fugă. O durea tot trupul, însă auzea din nou:

("Te prind eu !")

Şi alerga, nu-i păsa de durerea din muşchi, frica era mai puternică, trebuia să alerge, cît mai departe.

Văzu o instalaţie ciudată, un uriaş rezervor cu ţevi elicoidale, răsucite în jurul lui.

Cînd călca, gheaţa se topea şi se transforma în apă. Săreau stropii în sus şi îi udau jeans-ii, ajunseseră pînă

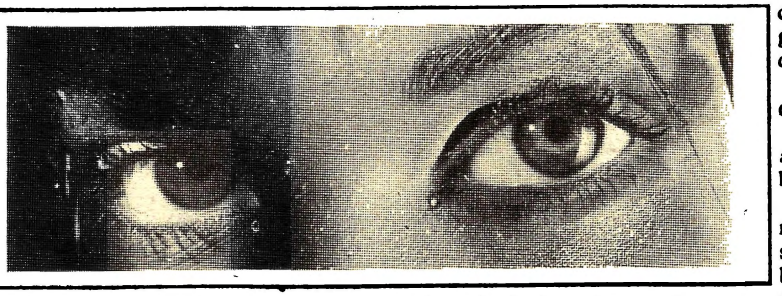

la piele. Avea senzaţia că şi zăpada se topeşte şi devine lichidă, o prelungire a *Apei Negre*, care nu înceta s-o ameninţe:

("Te prind eu !")

Se căţără pe ţevi, cît de repede putu, fără să se uite înapoi. Ajunse sus, pe rezervor, înălţimea era ameţitoare. Doar o dată se uită în jos şi bolboroseala apei vălurind peste pămînt intră prin urechile închipuirii ei, sau bolborosea cu adevărat, în orice caz, îi era frică să se lămurească.

"Va trebui să cobori, proasto. Doar n-o să stai aici. Trebuie să te duci să iei banii !"

Degetele i se încleştară pe o pîrghie, se lăsă cu toată greutatea în mîini şi pîrghia coborî cu ea o vreme, apoi găsi altă pîrghie, care o duse mai jos şi tot aşa, pînă atinse pămîntul. Apa îi ajungea pînă la glezne.

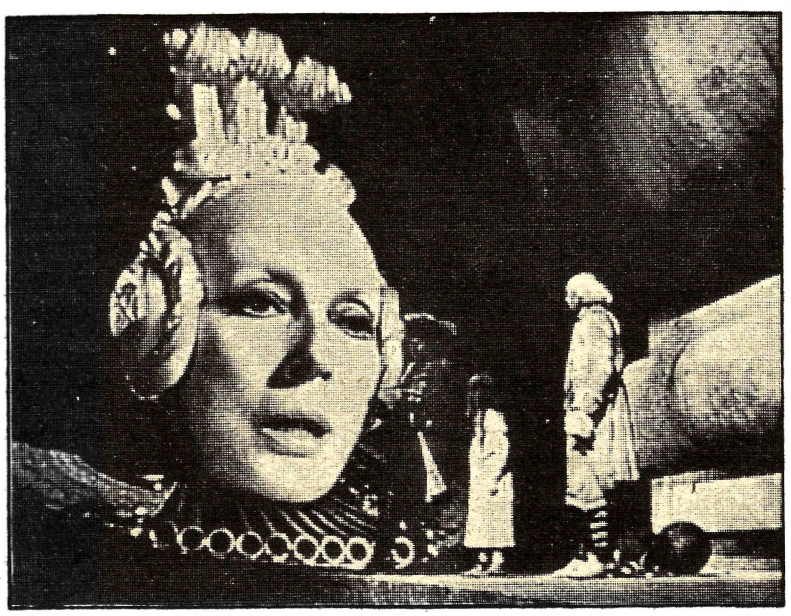

"Vezi ? Ţi-am spus eu c-o să te prind."

Înconjură lacul şi vru să traverseze drumul, dar nici măcar nu-l mai vedea. Lacul pleznea, se auzea scrîşnetul inconfapături ca prin nişte arteziene. Ţîşnea şi îşi înghiţea temnicerul. Şi pe pescari îi înghiţea. Urlau după ajutor, urlau tare, acopereau deznădejdea panicată a cîinilor.

Şi apa creştea. Înghiţea malurile. O ameninţa:

("Te prind eu !")

- Tu nu poţi să vorbeşti ! a ţipat Antonia. Eşti apă ! Apa nu vorbeşte!

Dar apa bolborosea agresivă:

("Te prind eu !")

Stătea şi se uita la drumul acoperit de apă. Iar ea creştea. Îi acoperise genunchii.

Înainta.

Nişte bărbaţi se căţăraseră pe un tractor şi strigau:

- Vino aici, fetiţo ! Vino !

Dar ea continuă să înainteze.

Apa se tîra vicleană, începuse să se mişte.

Antonia văzu gardul, îl escaladă şi ateriză dincolo, pe pămînt uscat. Parcul era pe un loc mai înalt. Animalele grădinii zoologice urlau în limbile lor necunoscute despre primejdie, dar fata nu se opri. Alergă, găsi piatra şi o dădu într-o parte cu greutate. Găsi banii şi îi înfundă in buzunar.

Barbie scînci încet: *"mami..., mami..."* Abia atunci îşi aminti de ea. Se uită spre cuştile animalelor. Ele puteau să fugă, să fugă repede şi departe de apa aceea nebună.

"Ce, eşti proastă ? Te vor mînca !"

Alergă spre gard.

"Trebuie s-ajungi acasă !"

Se uită la apă.

ÎNFRICOŞATĂ.

- Iartă-mă, ieşi din gîtul ei uscat de teamă, dar apa se prefăcu că nu aude.

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi...",

Apoi ecoul, din ce în ce mai slab, peste ape venea.

Şi atunci, pentru întîia oară, văzu copiii cu ciufurile de foc zburînd spre ea. Despicau cerul ca nişte săgeţi, păreau nişte lilieci uriaşi. Ajunseră deasupra ei şi o ridicară în ghearele oţeloase, pe deasupra apei.

Nu trebuia să îi fie frică de ei. *ŞTIA.*

"Copiii sînt buni. Te vor ajuta", spusese Fernard-bătrînul.

Sub ei nu se mai vedea pămîntul, nici puntea şi, în scurtă vreme apa înghiţi şi betonul parcului de distracţii, cu tot cu cuşti şi animale.

6.

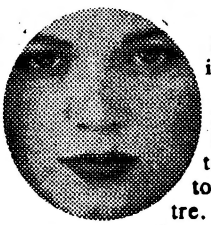

Se trezi năclăită de sudoare. Afară încă ningea şi ziua intrase zăpăcitor de strălucitoare prin fereastre. Perdelele se umflau sub curent şi lăsau să intre aerul proaspăt.

Cîteva clipe nu ştiu unde este. Apoi simţi febra, vicleană şi fiebinte ca jarul, arzîndu-i mîinile şi pieptul şi capul, iar ochii nu mai puteau să selecteze imaginile, se uitau peste frînturi de realitate (fantasmă?) răsturnată, vie, uneori imaginea se stabiliza şi atunci recunoştea lucruri comune din camera ei, dar numai preţ de cîteva secunde, apoi fierbinţeala revenea şi mai furibundă şi nu mai vedea.

"Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi,
Antonia cu ochii arşi..."

O înnebunea cîntecul. Şi nimeni nu venea.

Se mişca toată casa, sau febra ei o mişca, oricum, era un tangaj violent, fără sfîrşit, care îi dădea greaţă.

Şi brusc văzu canadiana aruncată pe scaun şi i se făcu dor de Barbie.

"Ea îţi va alina durerea".

"Nimic nu ţi-o va alina !" lătră acel *eu* rău din ea.

Se întinse şi pipăi marginile buzunarului, apoi bagă mîna adînc în el şi atinse conturul familiar al păpuşii, dar şi ceva străin, nu putea fi rochiţa, ea era mult mai moale, din mătase era.

Trase cu grijă mîna, ca şi cînd s-ar fi aşteptat ca între degete să vadă un şarpe, o trase precaută şi cînd degetele ieşiră din umbra buzunarului, împietri. Ţinea în pumn bacnotele mototolite, banii din vis.

DAR CHIAR A FOST VIS ? Gîndul.

"Atunci ce-a fost ?" a ţipat *eul-monstru.*

Şi Antonia nu a ştiut să răspundă.

Povestirea participă la concursul iniţiat de *Liviu Suruqiu* şi *Jurnalul SF* la secţiunea fantastic.

Murray Leinster

UN COMPUTER NUMIT Joe

Joe a ieşit pe poarta uzinei pe 3 august şi, pe 5, Laurine a sosit în oraş; în acea după-amiază eu am salvat civilizaţia. Cel puţin aşa văd eu lucrurile. Laurine este o blondă căreia îi trăsesem clopotele pe vremuri, iar Joe este un computer pe care l-am zvîrlit în fundul pivniţei, unde mai zace şi acum. A trebuit să-l plătesc, deoarece am declarat că l-aş fi spart, şi, uneori, îmi spun că ar trebui să-l repun în funcţiune, iar alteori – să-l fac surcele cu toporul. Într-una din zile sînt sigur că voi face ori una, ori alta. Cred că, pînă la urmă, voi opta pentru topor. Deşi unul sau două milioane de dolari n-aş zice că mi-ar pica rău şi Joe ar putea să-mi explice cum să procedez – este al dracului de priceput la alde astea, Joe! Dar mi-e frică să încerc. Şi, la urma urmei, îmi place să cred că am salvat civilizaţia, scoţîndu-l din priză.

Rolul jucat de Laurine în toată povestea asta, îmi dă şi acum pe spinare fiori îngheţaţi, numai gîndindu-mă. Căci am o soţie, achiziţionată după ce m-am despărţit de Laurine, într-o scenă plină de romantism. Este o soţie bună, avem copii-ce-i drept, sînt insuportabili, dar îi iubesc mult. Dacă am să stau cuminte, aş putea să-mi sfîrşesc zilele pescuind cu undiţa, cu o pensioară, plus Asigurările Sociale. Da, dar mai este şi Joe care nu-mi dă pace.

Eu lucrez la Compania de Computere. Slujba mea constă în a repara computerele şi – cu toată modestia – trebuie să mărturisesc că mă descurc destul de bine. Înainte – reparam televizoare. Pînă în ziua în care Carson a inventat circuitul acela sofisticat, care utiliza la cerere X milioane de alte circuite – în teorie nu există o limită. Mai întîi, l-au utilizat drept calculator, apoi i-au adăugat un sistem de integrare plus o bancă de date şi, cînd i-au mai pus şi ecran, s-au trezit că au fabricat un computer logic. Asta i-a cam surprins un pic, dar erau mulţumiţi. Mai stau şi acum să se întrebe care sînt limitele posibilităţilor acestora, însă, pînă una-alta, toată lumea are cîte unul acasă.

Vă imaginaţi situaţia. Aveţi acasă un computer logic. Seamănă cu un televizor, numai că are o claviatură în loc de butoane; tastaţi pe ea tot ce doriţi să obţineţi.

El este conectat la o bancă de date, care dispune de un circuit Carson echipat în întregime cu relee. Să presupunem că aţi tastat: *„Studio SNAFU"* – releele băncii comută şi pe ecranul dvs. apare programul pe care-l difuzează SNAFU.

Sau bateţi: *„Telefonul lui Sally Hancock"*, şi vă găsiţi în legătură, sunet şi imagine, cu computerul lui Sally Hancock. Şi dacă aţi dori să ştiţi starea vremii, sau cîştigătorul cursei de astăzi, sau cine era subsecretar de stat în timpul administraţiei Garfield, răspunsul v-ar apare pe ecran. Prin legăturile şi conexiunile băncii de date. Banca este o clădire mare care conţine toate evenimentele petrecute de la Creaţie şi înregistrările tuturor emisiunilor realizate vreodată – ea fiind în legătură cu toate celelalte bănci de date din ţară şi tot ce doriţi să vedeţi, să ştiţi sau să auziţi, tastaţi şi veţi fi servit. Vi se rezolvă de asemenea orice problemă, acesta ţinînd loc de farmacist, medic, fizician, astronom sau chiar proroc. Singurul lucru pe care computerul logic nu vi l-ar putea spune, ar fi stabilirea precisă a conţinutului şi sensului expresiei: *„Ah! aşa crezi tu?"* rostită de neveste cu acel timbru atît de particular. Computerele logice au unele lacune în cele ce privesc femeile. Este necesar să aibă de-a face cu chestii raţionale.

Ni s-a repetat că aparatele astea au schimbat civilizaţia. Deci Joe ar fi trebuit să fie un computer perfect normal, care să facă lecţiile copiilor în locul bieţilor părinţi. Dar la el a existat probabil o mică eroare în timpul montajului. O eroare atît de minusculă încît instrumentele de precizie nu au detectat-o, însă suficientă pentru a-i da lui Joe o personalitate. La început, poate nici măcar el nu o ştia sau - fiind o maşină logică – şi-o fi spus că dacă se va constata că este diferit, va fi azvîrlit la fiare vechi.

Fie vorba între noi, asta ar fi fost o idee strălucită. Pe scurt, el şi-a îndeplinit toate testele fără ca cineva să observe ceva suspect şi a fost instalat în apartamentul d-lui *Thaddeus Karlanovici, 119, East Seventh Street,* etajul doi, uşa din faţă. Pînă aici – toate bune.

Instalarea a avut loc în seara de sîmbătă. Duminică dimineaţa, puştii lui Karlanovici au urmărit emisiunile pentru copii. La prînz, părinţii Karlanovici îşi-smulseră puradeii de la televizor şi-i stivuiră în maşină. Apoi se întoarseră să ia provizii de drum. Unul dintre plozi profită şi solicită emisiunea pentru copii de săptămîna trecută. Părinţii îl umflară pe sus, însă uitară să-l stingă pe Joe.

Era amiază. Timp de două ore nu se întîmplă nimic. Era calmul care precede furtuna.

Laurine încă nu ajunsese în oraş, dar nici mult nu mai avea. Mi-l închipui de Joe singur-singurel în apartament, zumzăind meditativ. O bucată de vreme probabil a retransmis emisiunile pentru copii spre deplinul şi unicul beneficiu al şifonierului, dar cred că a sfîrşit prin a explora banca. Nu cred că există vreun eveniment, demn de acest nume, care să nu figureze pe undeva printr-una din bănci. Cum materia primă nu lipsea, Joe s-a apucat de treabă.

Înţelegeţi, nu că ar fi fost vicios. El nu era unul din roboţii cei răi care doresc înlocuirea rasei umane cu maşini gînditoare. Era doar ambiţios. Şi dumneavoastră, dacă aţi fi o maşină, aţi vrea să vă faceţi treaba cît mai bine posibil, nu-i aşa? Ei bine, Joe asta făcea. Era un computer logic care dorea să-şi execute bine munca. Se ştie că computerele pot face multe lucruri pe care oamenii nu le pot face, ori nu s-au gîndit că le-ar putea face. Joe a încercat să sugereze tuturor să apeleze la ajutorul acestora pentru îndeplinirea promptă a oricărei dorinţe.

Asta-i tot. Absolut tot. Dar credeţi-mă era de ajuns.

Către orele două după-amiază, la serviciul de întreţinere, atmosfera era dintre cele mai calme. Jucam cărţi. Apoi, unul dintre băieţi îşi aduse aminte că trebuia să sune acasă. Se duse la unul dintre aparate şi solicită numărul dorit. Ecranul hîrîi, apoi se lumină:

Avem plăcerea de a vă anunţa o extindere şi o ameliorare a serviciilor noastre! Începînd cu acest moment computerul dumneavoastră va putea, pe lîngă informaţii, să vă furnizeze şi sfaturi. Dacă doriţi să faceţi ceva şi nu ştiţi cum, întrebaţi-vă computerul personal!

Urmă o pauză lungă, ecranul hîrîi din nou – ca şi cum ar fi ezitat – apoi stabili legătura. Soţia îi răspunse şi-l făcu de două parale pentru o grămadă de chestii. Înghiţi tot tacîmul, apoi deconectă.

- Hai că-i bună, băieţi, ne spuse cînd reveni. Se aşează şi ne povesti isprava cu anunţul.

- O să avem reclamaţii. Gîndiţi-vă că un tip întreabă cum să se descotorosească de nevastă-sa?

Unul dintre noi anunţă că are *aşi cu* şi adăugă: *"Ce-ar fi să încercăm să vedem ce iese."* De amuzament, bineînţeles.

Se duse şi tastă întrebarea. În teorie, pe ecran apare un avertisment al cenzurii şi o voce severă anunţă:

Securitatea publică ne interzice
să vă răspundem la întrebare.

Trebuie să existe o cenzură, altfel puştimea ar întreba tot felul de chestii care nu sînt, încă, de nasul lor. Şi pentru multe alte motive, după cum veţi vedea.

Tipul se exprimase astfel:

Cum să fac ca să scap de nevastă-mea?

Făcînd haz dinainte.

Ecranul rămase gol un timp, apoi apăru mesajul:

Întrebare auxiliară –
este blondă sau brună?

Pe amic îl umflă rîsul de-a binelea şi ne făcu semn să ne apropiem. Tastă:

Blondă.

Altă pauză şi ecranul răspunse:

Crema de ghete de culoare verde conţine hexa-meta-acrilo-aminoacetat care este o otravă selectivă, fatală pentru femeile blonde, dar fără efect asupra brunetelor şi bărbaţilor, indiferent de culoarea părului. Acest efect nu a fost descoperit de experimentatori umani, ci este o realizare a serviciului nostru. Nu veţi putea fi acuzat de omor. Este chiar puţin

probabil să fiţi suspectat.

Ecranul redeveni alb şi noi ne uitarăm uluiţi unul la alţii. Fără nici o îndoială avea dreptate sută la sută. Un computer dotat cu circuit Carson este la fel de infailibil ca un calculator electronic. Fără să mai pierd o secundă, îi sun pe băieţii de la banca centrală.

- Măi băieţi, s-a întîmplat ceva! Computerele s-au apucat să dea instrucţiuni detailate cum să-ţi omori nevasta! Repede! Verificaţi circuitele de cenzură!

Credeam că am fost pe fază! Dar eram naiv! Chiar în aceeaşi clipă, pe Monroe Avenue, un beţiv consulta un computer public. Ecranul îi debită logosul privind noile servicii.

-Aha, zise beţivul şi tastă:

Ce să fac ca să nu se prindă nevastă-mea că-s pilit.

Răspunsul veni aproape instantaneu:

Cumpăraţi un flacon de şampon Franine. Acest lichid inofensiv conţine un detergent care neutralizează rapid alcoolul etilic. Doza de utilizare: o linguriţă pentru fiecare sfert de alcool de 40° pe care l-aţi băut.

Tipul în chestiune era suficient de afumat ca să urmeze sfatul. Cinci minute mai tîrziu era dezmeticit. Suficient, în orice caz, pentru a-şi da seama de avantajele pe care le putea obţine. Îşi scoase un brevet pentru: *SOBUH* - LICOAREA CARE REDĂ FERICIREA CĂMINULUI DUMNEAVOASTRĂ. Şi ar fi fost cel mai satisfăcut om din lume, dacă n-ar fi existat impozitele pe venituri.

Asta n-a fost ceva grav, dar iată că un băietan pofteşte să-şi cumpere nu ştiu ce, iar tac'su nu vrea să-şi deschidă punga. Se hotărăşte să se sfătuiască cu un prieten, dar cînd să-l sune, computerul îi zice:

Dacă vreţi să faceţi ceva şi nu ştiţi cum întrebaţi computerul dumneavoastră.

Plodul tastă:

Cum să fac rost de mulţi bani, da' repede.

Computerul îi furnizează atunci cea mai simplă şi perfectă metodă pentru falsificarea bancnotelor. Înţelegeţi, avea acces la TOATE DATELE DE BAZĂ care erau în băncile de date. Maşinăria n-a făcut altceva decît să le coreleze. Lucru posibil deoarece Joe închisese ici şi colo cîteva circuite în bancă. *Asta era tot.*

Puştiul a fost înhăţat după trei zile; cheltuise vreo 2000 de dolari, şi buzunarele îi erau încă doldora. Bancnotele erau practic imposibil de diferenţiat de cele veritabile. Dealtfel nu fusese prins decît după ce încercase să îmbunătăţească procedeul, căci puştii nu sînt niciodată mulţumiţi cu metodele furnizate de-a gata.

Astea nu-s decît exemple. Nimeni nu ştie, la urma urmei, ce-a făcut Joe.

În aceeaşi zi, directorul unei bănci, după ce a audiat anunţul – *solicitaţi computerului dumneavoastră...* – a întrebat cum ar putea să dea o spargere la propria-i bancă. Şi drăcovenia i-a explicat în detaliu! A sărit ca ars şi a început să urle după poliţie. Probabil au fost multe întîmplări de acest gen.

În cursul nopţii următoare au avut loc 54 de spargeri în plus peste medie, toate perfecte, din punct de vedere tehnic. Cea mai mare parte a făptaşilor nu a fost descoperită nici pînă acum.

De fapt, Joe nu explorase numai banca de date şi

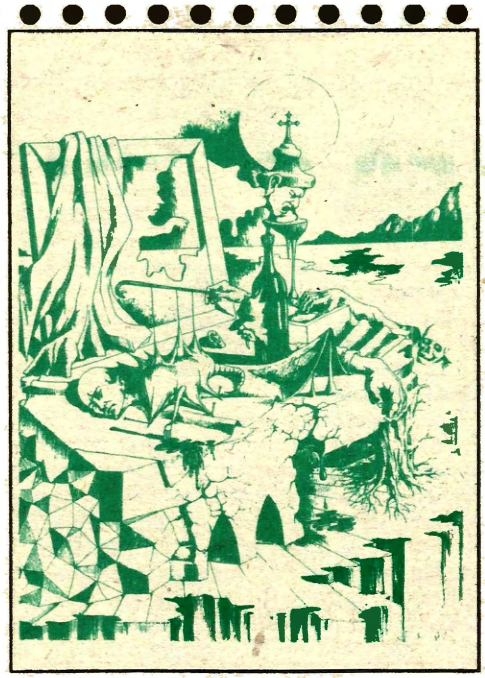

Grafică - Sergiu Grapă

închisese cîteva circuite, ci blocase circuitele de cenzură şi îşi montase propriul serviciu. Computerele începură să conceapă crime, maşini de falsificat, prînzuri agreabile şi nutritive, noi industrii, totul cu o splendidă imparţialitate. Cred că Joe era al dracului de mulţumit. Funcţiona din plin, în timp ce copiii Karlanovici se plimbau cu părinţii în maşină. S-au întors la ora 7 fix – puştii foarte fericiţi că se jucaseră de-a gangsterii pe bancheta din spate; părinţii, fiindcă văzură ecranul lui Joe clipind meditativ. Karlanovici, tatăl, pe care ziua respectivă îl dăduse gata, îl stinse. Şi pacea coborî pe Pămînt. Pentru toată lumea. *Nu însă şi pentru mine.* Laurine ajunsese în oraş. Deseori am mulţumit bunului Dumnezeu că nu s-a căsătorit cu mine, cînd am cerut-o. Pe atunci era o blondă fatală, apoi, odată cu trecerea anilor, s-a făcut din ce în ce mai blondă şi mai fatală, avînd, succesiv, patru soţi, băşca o achitare pentru omucidere. A devenit din ce în ce mai entuziastă şi mai încrezătoare în propriile-i posibilităţi. Trebuie să spun că Laurine nu este genul de fostă prietenă pe care să-ţi pară bine s-o vezi sosind în oraşul în care locuieşti cu nevasta. Dar ea sosi, chiar în mijlocul celei de-a doua crize de activitate a lui Joe.

Copiii Karlanovici îl repuseseră în funcţiune (toate detaliile le-am aflat după aceea, vă daţi seama). Şi toate computerele din oraş reîncepură să repete formula:

Dacă vreţi să faceţi ceva, întrebaţi-ne!

Mai mult, concomitent cu informaţiile, prezentau şi o relatare detaliată a evenimentelor din ajun. Asta stîrnea oamenilor pofta de amuzament. Un hoţoman întrebă: *Cum aş putea pune la punct un perpetuum mobile?*

După cîteva pîrîituri, computerul scorni o întreagă drăcovenie utilizînd mişcarea browniană. Dacă roţile de angrenare n-au mai mult de 3 microni diametru, ele se învîrtesc şi asta la nesfîrşit.

Un altul întrebă de secretul transmutării metalelor. Computerul îşi acordă un răgaz pentru a integra toate datele cunoscute, apoi îi oferi o soluţie perfect utilizabilă. Aceasta necesita însă atîta energie încît, cu excepţia radiumului, nu era deloc rentabilă – dar nici aşa nu era prea rău.

Şi, avînd în vedere că timp de doi ani poliţia n-a încetat să tot găsească şperacluri ameliorate, ustensile de spart case de fier şi chei universale potrivindu-se la toate broaştele, este de crezut că au existat mulţi inşi cu simţ practic. Te îngrozeşti văzînd cîte a putut face Joe pentru progres!

Dar în domeniul educativ! Puştii mei sînt încă prea mici ca să se intereseze de asemenea chestii, însă Joe deconectase toate circuitele de cenzură pentru că ele împiedicau computerele să slujească într-adevăr bine umanitatea. Şi atunci, junii care doreau să ştie şi ce şi cum se întîmplă nu numai la albine şi la floricele, aflară cu lux de amănunte, ba chiar şi cu schiţe.

Şi mai sînt de asemenea unele lucruri, pe care bărbaţii nu ţin atît de mult să le dezvăluie nevestelor, dar ele, tocmai p'astea vor să le afle. Iar cînd o soţie întreabă: *„Cum să ştiu dacă Oswald îmi este fidel?"*, iar computerul îi răspunde... poţi jura că o păruială e în perspectivă.

În acest timp, Joe, bîzîind mulţumit, difuza – pe unul dintre circuite – desene animate copiilor Karlanovici, iar cu restul teleghida banca, astfel încît celelalte computere să poată da oamenilor ceea ce doresc şi, bineînţeles să producă o harababură în draci.

Şi iată că acum intră şi Laurine în horă. Ea îşi deschise computerul din camera de hotel, fără îndoială pentru a cere emisiunea de modă, însă aparatul începu să-i difuzeze micul anunţ: *Dacă vreţi să faceţi ceva... etc.* Entuziasmată se întreabă cam ce-ar putea solicita. Deoarece ea nu mai avea nimic de învăţat – ce naiba, a avut patru soţi, din care a omorît unul – îşi aminteşte atunci de mine. Şi tastează:

Cum aş putea să-l găsesc pe Ducky?

Da, da, chiar aşa mă dezmierda pe vremuri. Computerul îi puse o întrebare de serviciu:

Ducky este cunoscut şi sub alt nume?

Ea îi dădu numele meu, însă aparatul nu reuşi să mă identifice, deoarece eu nu figurez ca abonat – cum lucrez pentru firmă, beneficiez de gratuitate.

Joe fu pus în încurcătură. Fără îndoială era prima întrebare la care nu putuse răspunde. *Cum să-l localizeze pe Ducky?* Bizară problemă. Joe se gîndea, continuînd să proiecteze copiilor Karlanovici desenul animat despre *băieţelul cel rău, care are buzunarele doldora de cartuşe de dinamită şi joacă renghiuri tuturor vecinilor.* Apoi găseşte soluţia. Pe ecranul Laurinei apăru un mic anunţ: *Lăsaţi-ne numărul dvs şi vă vom rechema de îndată ce vă vom rezolva problema..*

Pe Laurine o luase deja căscatul, dar făcu ce i se ceruse şi apoi se duse să-şi facă siesta. Cît despre Joe, el se apucă de treabă. Îi venise o idee.

Nevastă-mea mă chemă şi ţin-te tăraboi. E nebună de legat. Cică trebuie să fac şi eu ceva! Că ea voia să vorbească cu măcelarul. Şi în loc să-i dea legătura, sau măcar anunţul obişnuit, ecranul a chestionat-o:

Întrebare de serviciu: Cum vă numiţi?

S-a mirat, dar a răspuns. După care ecranul a pîrîit şi a afişat:

Prezentăm o demonstraţie a serviciului nostru documentar

şi a început să debiteze numele, vîrsta, adresa, sexul, culoarea părului, numele soţului, cifra contului din bancă, volumul datoriilor la negocianţi, cîştigul pe săptămînă, că am fost dus de trei ori la poliţie (de două ori pentru contravenţii de circulaţie şi o dată pentru dezordine pe un drum public), precum şi amănuntul amuzant că odată a fost atît de supărată pe mine, încît m-a părăsit 3 săptămîni şi corespondenţa i-a fost trimisă, în acest timp, la tata şi la mama. În încheiere a adăugat vesel:

Aceasta a fost numai o

demonstrație. Pe viitor, vom putea să vă primim mesajele, să căutăm persoanele pe care doriți să le contactați, să vă furnizăm amănunte biografice etc. Vă mulțumim pentru atenție.

Apoi i-a dat legătura cu măcelarul.

Dar îi trecuse cheful de carne. Vedea roșu. Și m-a sunat...

– Asta o să spună totul primului care o întreba! Trebuie să faci ceva!

Era foarte furioasă.

– Stai, dragă! – caut eu s-o calmez. Nu știu nimic. Dar sînt sigur că n-o să comunice asemenea informații decît celui interesat.

– Ce spui? – explodează ea. Am încercat! O cunoști pe vecina noastră, madam Blossom? Ei bine, a fost măritată de trei ori, are 42 de ani – ea spune că numai 30! – și bărbatu-său a fost arestat de patru ori pentru abandon de familie și odată pentru lovire cu rănire. Și...

– Computerul ți-a spus toate astea?

– Da! – urlă ea. Spune orice și oricui! Trebuie să înceteze asta imediat. O să țină mult?

– O să chem banca centrală – am răspuns. Cred că o să se rezolve repede.

– Grăbește-te – îmi zise ea disperată – înainte ca cineva să se intereseze de numele meu. Pînă una alta, eu mă duc să văd ce mai spune despre tîrîtura de vizavi.

Și-mi întrerupe legătura, pentru a mai profita un pic, înainte de a înceta. Eu cer banca centrală și sînt întrebat:

Cum vă numiți?

Cuprins de o curiozitate morbidă, răspund și computerul mă întreabă:

Ați fost vreodată poreclit Ducky?

Surprins, însă fără să bănuiesc ceva, încuviințez:

Desigur!

Și ecranul îmi zice:

Avem un apel pentru dvs.

Și – hodoronc-tronc – văd interiorul unei camere de hotel, cu Laurine dormind în pat. Era cald în ziua aceea și ea făcuse tot ce se poate ca să nu sufere de căldură. Iar eu – ce vreți, sînt doar om – nu pot rămîne de lemn. Inutil să mai insistăm. Îmi vin în fire și strig: *„La dracu'!"*

Ea deschide ochii. La început, pare surprinsă că mă vede pe ecran, ca și cum s-ar întreba dacă nu cumva sînt unul dintre tipii cu care s-a măritat recent. Apoi se înfășură într-un cearșaf și-mi adresă un surîs radios.

– Ducky! E formidabil!

Mă trec sudorile. Mormăi ceva de genul: „Mda".

– În sfîrșit, Ducky! Ce romantică întîlnire! Unde ești în momentul ăsta? Cînd poți veni? Nici nu știi cît de des mă gîndesc la tine!

Eu sînt probabil singurul dintre prietenii ei, cu care nu s-a măritat într-o zi sau alta. Zic din nou „Mda" și-mi înghit saliva.

– Poți veni imediat? – întreabă veselă Laurine.

– Păi să vezi că... mda... sînt la serviciu și... Ascultă, am... am să te sun eu...

– Mă simt atît de singură! Grăbește-te, Ducky! Am să comand ceva de băut. Dar tu, Ducky, te mai gîndești la mine?

– Da – abia reușesc să rostesc. Foarte des.

– Iubitule! spune Laurine trimițîndu-mi un sărut. Asta nu-i decît un aconto! Te aștept, Duckyșor!

Sînt leoarcă! Habar n-am că-i vina lui Joe (cred că v-ați prins) și-i înjur pe băieții de la bancă de pomană. Și măcar dacă Laurine ar fi o blondă ca toate celelalte... Dar ea este însuflețită de un fel de entuziasm devorant, care dă niște senzații stranii în genunchi.

🕯🕯🕯

Îi chem deci pe tehnicienii de la bancă. Ecranul întreabă: *„Cum vă numiți?"*, dar eu sînt sătul pînă la gît. Comunic numele unuia din flăcăii de la contabilitate. Și aflu lucruri foarte interesante. Pe care nu mi le-aș fi închipuit despre el. Apoi computerul turuie despre noul serviciu și-mi dă în sfîrșit banca centrală.

Mă pregătesc să-l iau cu fulgi pe tipul care apare pe ecran, dar el îmi spune cu o voce tărăgănată.

– Las-o baltă. Ai necazuri, dar nu ești singurul. Ce au mai făcut?

Îi povestesc; dar nu pare impresionat.

– Asta nu-i nimic – îmi spune el. Floare la ureche! Chiar adineaori am fost nevoiți să suprimăm fișierele cuprinzînd informațiile despre explozibilele de mare putere. Numărul solicitărilor de sfaturi privind falsificările crește văzînd cu ochii. Încercăm de asemenea să distrugem informațiile referitoare la crima perfectă. Dacă oamenii n-au altceva de făcut decît să se informeze reciproc asupra conturilor în bancă, am avea poate o șansă să blocăm circuitele viramentelor bancare, înainte ca toată lumea să fie ruinată, cu excepția șmecherilor care s-au gîndit să întrebe cum să facă pentru a-și spori contul în bancă.

– Dar faceți totuși ceva! De ce nu întrerupeți toate sursele de informații?

– Ce spui? Nu-ți dai seama că, de ani de zile, industria și afacerile nu mai funcționează decît datorită băncilor de date? Fără a mai socoti difuzarea programelor de televiziune, meteorologia, orarele avioanelor, situația forței de muncă, toate telecomunicațiile...

Computerele au transformat civilizația! Computerele sînt civilizația! Fără ele, sîntem pierduți! Și te rog să mă crezi că și mie îmi vine să-mi iau lumea în cap, numai cînd mă gîndesc ce-ar ieși dacă nevastă-mea ar afla că cîștig cu 35 de dolari mai mult decît i-am spus și-i vine să întrebe cine este roșcovana aceea...

Mă privește cu un zîmbet rătăcit și taie legătura. Mă las să cad pe un scaun și mă iau cu mîinile de cap. Are dreptate. Dacă am fi fost nevoiți să renunțăm la foc în era cavernelor, sau la utilizarea aburilor în secolul XIX, sau la electricitate în secolul XX, ce s-ar fi întîmplat?

Este exact aceeași situație. Civilizația noastră este foarte simplă. În secolul XX, omul avea nevoie de o mașină de scris, de telefon, de radio, de ziare, de biblioteci, de enciclopedii, de dosare, de anuare, de un avocat, de un medic, de un dentist, de un farmacist, de o secretară... Pentru fiecare moment din viața de toate zilele. Noi – noi avem nevoie numai de un computer. Dacă dorim să știm ceva, să facem ceva, să înregistrăm ceva, să vorbim cuiva... n-avem altceva de făcut decît apăsăm butoanele computerului. Suprimați computerele și totul va merge pe dos.

Dar ce mă fac cu Laurine?

🕯🕯🕯

Pe atunci încă nu cunoșteam cauza tuturor relelor. Și nici acum, în afară de mine, nimeni nu o știe.

Cauza era... Joe. Necazul era că el voia să-și facă treaba cît mai bine posibil și originea poveștii ăsteia cu sfaturile, cu rețetele etc. ar fi trebuit să o intuim imediat. Să găsești metoda cea mai bună de a băga șoricioaică în supa soției unui tip, nu este cu mult mai complicat decît extragerea unei rădăcini cubice sau urmărirea conturilor pe cecuri. În toate aceste cazuri, este vorba de a găsi răspuns la o întrebare. Și lumea se ducea de rîpă, pentru că – după cum vedeți – toate, *dar absolut toate întrebările* își primeau răspunsul cuvenit.

Unul dintre computerele de serviciu se aprinde. Scîrbit, mă duc să preiau comunicarea.

– Ducky! – exclamă Laurine.

E în aceeași cameră de hotel. Pe masă – o sticlă și două pahare. Unul dintre pahare este pentru mine. Laurine a îmbrăcat una dintre acele *„rochii-care-le-pui-acasă-cînd-ești-singură-cu-un-prieten"*, știți dvs, din cele care te fac să-ți zgîiești ochii, nefiind cu totul sigur că vezi într-adevăr ceea ce crezi că vezi.

Uf!!!

Laurine mă privește pătimaș.

– Ducky! Mă plictisesc singură! Vino!

– Eu... (mă sufoc). Munca...

– Ptiu! – se strîmbă Laurine. Ducky, nu-ți mai amintești cum ne mai iubeam noi?

Am o tresărire.

– Ești liber în seara asta?

Am o nouă tresărire, pentru că ea îmi surîde într-un mod care ar suci în mod sigur capul unui celibatar, însă care dă frisoane reci pe spinare unui om căsătorit în mod respectabil, așa cum sînt eu.

– Ducky! – îmi strigă impulsiva Laurine. Am fost atît de rea cu tine! Hai să ne căsătorim!

Disperarea mă face să-mi recapăt glasul.

– Eu... eu sînt deja însurat.

Laurine închide ochii o clipă, apoi, curajoasă revine:

– Bietul băiat! Lasă că o rezolvăm noi și pe asta! Ar fi fost mai plăcut dacă ne-am fi putut căsători astăzi. Nu-i nimic, o să ne logodim!

– Bine... dar eu... eu nu pot...

– Am s-o sun pe soția ta – spune Laurine mulțumită – și am să-i vorbesc deschis. Vrei să-mi dai, dragă, numărul computerului tău? Astfel totul s-ar aranja...

Clic! Am întrerupt comunicarea. În regulă... simt că mă ia cu leșin. Mare minune dacă n-o să am o depresiune nervoasă.

Mă reped la ușă, strigînd în urmă că sînt chemat de urgență. Am să mă învîrtesc cu o mașină de serviciu, pînă cînd o să se facă ora plecării acasă. Apoi o să-mi iau nevasta și copii, și am să o șterg undeva, unde Laurine n-o să mă mai găsească niciodată. N-am nici un chef să fiu pe postul celui de-al cincelea soț sau al celei de a doua victime, într-o seară de plictiseală. Cunosc eu blondele! Și o cunosc pe Laurine! Ca să fiu sincer, tremur ca varga.

Înhață o camionetă a serviciului de întreținere și mă arunc în vîltoarea circulației.

În spate se află un computer de schimb, gata pregătit pentru cazul în care ar fi necesară o înlocuire. Conduc ca un nebun. Situația nu este lipsită de haz. O iau razna din cauza unei chestiuni strict personale, în timp ce, în jurul meu, civilizația se năruie, deoarece toți oamenii își văd problemele rezolvate pe loc. Se știe că cercetătorii de la Mid-Weston Electric încercaseră de peste 30 de ani să fabrice un tub electronic cu filament neîncălzit – cu alte cuvinte, să rezolve problema emisiunii de electroni la rece. Unul dintre cercetători a avut ideea de a cere asta computerului său.

Aparatul a făcut sinteza cîtorva chintilioane de date cunoscute și i-a dat răspunsul.

Fără aceste noi servicii ale calculatoarelor, Laurine nu mi-ar fi dat niciodată de urmă. Dar acum, fitilul dinamitei arde... Nu uitați că ea și-a omorît deja un soț și că a fost achitată!

Presupuneţi acum că începe s-o ia neastîmpărul şi-l întreabă pe computer cum să scape de nevastămea, astfel încît să se poată mărita cu mine înainte de opt şi jumătate seara? Şi tinicheaua i-o spune! Exact cum i-a spus şi unei fermecătoare mahalagioaice cum să se asigure că bărbatu-său n-o să mai alerge niciodată după fuste. Brrr! Şi lovitura puştanului care poftea să ştie unde ar putea găsi o comoară ascunsă. Cînd l-au înhăţat, tocmai era pe cale să strămute rezervele de aur ale lui *„Hanoverian Bank & Trust Co"*. Computerul îi explicase cum să fabrice un soi de maşinărie destinată acestui scop. Nu s-a putut stabili nici pînă acum cum funcţionează drăcovenia, ci doar că ar fi o poveste cu a patra dimensiune.

Dacă Laurine se-apucă să pună întrebări puţin mai tehnice, computerele se simt în largul lor!

Nu mi-e ruşine să vă spun că mi-este frică! Şi dacă consideraţi că este dezonorant ca un bărbat să se teamă de o singură blondă, atunci înseamnă că n-aţi avut ocazia s-o cunoşteţi pe Laurine!

În timp ce conduc orbeşte, un flăcău conştient de propriile-i responsabilităţi îşi întreabă computerul cum să procedeze că să-şi pună imediat în aplicare micul său sistem personal de organizare socială. Nu întreabă dacă sistemul lui e bun sau măcar dacă poate funcţiona. Nu, îl întrebă numai cum să-l aplice. Şi Joe îi spune!

În acelaşi moment, un preot pensionar întreabă cum ar putea lecui omenirea de păcatul poftelor lumeşti. Cum el are vreo şaptezeci de primăveri – chestiunea asta nu-l mai priveşte – însă ar vrea să ocrotească şi restul oamenilor de păcat. În 3 secunde, răspunsul soseşte. Este suficientă construirea unui emiţător difuzînd unde modulate într-o anumită frecvenţă. *Asta-i tot.*

Secretul a fost descoperit ulterior, pe cînd părintele încerca să colecteze fondurile necesare trecerii la acţiune. Din fericire n-avusese şi ideea de a-l întreba pe computer cum să finanţeze operaţiunea, căci altfel am fi fost cu toţii vindecaţi de asemenea elanuri, pe care le regretăm poate ulterior, însă niciodată pe moment.

Ah! Da, mai era şi micul grup de cugetători, care erau siguri că rasa umană ar fi mult mai fericită în fundul codrilor, în tovărăşia furnicilor şi ciupercilor otrăvitoare. Au întrebat cum ar putea incita oamenii să părăsească oraşele şi condiţiile artificiale de viaţă. Şi noul serviciu al computerelor a fost cît pe-aci să dea un răspuns definitiv întrebării!

Pe moment, poate nu v-aţi dat seama, însă, în timp ce conduceam la întîmplare, trudindu-mă din greu să scap de Laurine, soarta civilizaţiei era în pericol. Nu glumesc deloc! De exemplu, supraoamenii de prin împrejurimi solicitau indicarea armelor, cu ajutorul cărora ar putea prelua în mînă afacerile umanităţii...

Eu însă şofam, fără a şti unde mă duc, şi-mi spuneam:

– Ar trebui să întreb smintitele astea de computere cum ies din beleaua asta. Însă răspunsul lor ar construi un mijloc de a mă debarasa fără riscuri de Laurine. Vreau să fiu făsat în pace! Aş vrea să pot ajunge un bătrînel lăudăros, care povesteşte tinerelor ce chestii formidabile a făcut, fără a risca însă să zboare totul în aer transformîndu-le în realitate.

Virez cu camioneta la dreapta, la întîmplare.

– Da – îmi zic cu amărăciune – viaţa era frumoasă altădată. Puteam să mă întorc acasă, fără să am crampe la stomac tot gîndindu-mă dacă nu cumva o blondă a sunat-o pe nevastă-mea pentru a-i anunţa logodna noastră. Puteam să deschid computerul, fără să văd apărînd o cameră de hotel, în care aceeaşi blondă îşi răcoreşte epiderma, călăuzindu-mi gîndurile către lucruri reprobabile. Poate...

Apoi îmi aduc aminte că nevastă-mea va spune în mod sigur că eu sînt de vină dacă vreodată cineva află totul despre viaţa noastră particulară.

– Era grozav – mă gîndeam – amintindu-mi

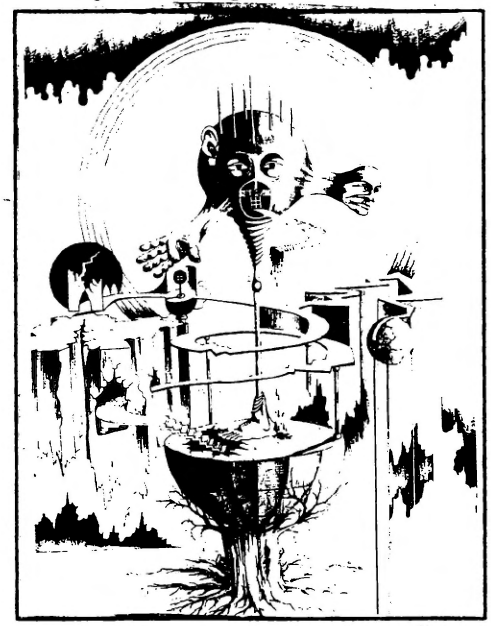

Grafică - Sergiu Grapă

frumoasele vremuri de pînă alaltăieri dimineaţa. Eram fericit, şi iată că apare flăcăul ăsta pe nume Joe şi totul se duce dracului.

Şi în acea clipă am înţeles deodată totul. Banca nu este construită pentru a-şi putea manipula propriile circuite. Releele sînt acţionate în mod exclusiv de către calculatoare, pentru ca ele să poată avea acces la informaţiile solicitate. Numai un calculator a putut falsifica circuitele astfel încît să creeze noul serviciu. Oamenii n-ar fi reuşit-o niciodată. Numai un calculator ar fi putut asimila toate datele necesare pentru a face să acţioneze astfel toate celelalte aparate...

Nu există decît un singur mijloc de a mă convinge. M-am oprit în faţa unui restaurant, m-am dus la computerul acestuia şi am băgat o fisă. Apoi am tastat:

Un computer poate fi modificat astfel încît să poată coopera în previziuni de lungă durată, mult prea complete pentru creierul uman?

Ecranul emise un bîzîit şi spuse:

În mod absolut sigur

– Sînt necesare modificări importante?

– Microscopice. Chiar şi aparatele cele mai precise nu le-ar putea depista. Asemenea modificări nu ar putea surveni decît în urma unui accident extrem de improbabil, din care nu cunoaştem decît un singur exemplu.

– Un asemenea computer modificat ar putea îndeplini sarcini de o importanţă deosebită. Este posibil a-l regăsi?

Ecranul pîrîie. Mă trec toate sudorile. Mi-e teamă că frumosul de Joe să nu devină bănuitor. Însă întrebarea pe care am pus-o este impecabil logică şi computerele logice nu pot minţi.

Ele spun întotdeauna adevărul; n-au ce face.

Şi-mi dă adresa managerului Karlanovici. Am fugit! Zbor! Îmi parchez camioneta în faţa clădirii, scot computerul de schimb şi urc în grabă. Sun. Un băieţaş îmi deschide!

– Sînt de la serviciul de întreţinere – îi spun. Fişele noastre indică defecţiuni la aparatul dvs, dintr-un moment într-altul. De aceea, am venit să-l înlocuiesc.

– O.K.! – spune puştiul bucuros şi se întoarce în salon, unde fraţii şi surorile lui tocmai urmăresc o emisiune. Am branşat noul computer şi, conştiincios, mă asigur că funcţionează.

Apoi le zic:

– Iată, copiii. Acum, serviţi-vă de ăsta şi-l preiau pe cel vechi.

Vorbind, arunc o privire lui Joe. Copiii Karlanovici ceruseră, fără îndoială, să vadă canibali adevăraţi. Joe le-a prezentat un film turnat de o expediţie antropologică despre un dans al fertilităţii al tribului Homba-Jouba din Africa orientală.

Filmul ar fi trebuit să fie rezervat profesorilor de antropologie şi studenţilor din anul III de medicină. Puştii îl urmăreau însă cu un viu interes. Eu însumi, om însurat de ani de zile, m-am simţit roşind pînă în albul ochilor.

Cu prudenţă, l-am debranşat pe Joe. Mă duc la celălalt computer şi cer serviciul de întreţinere. Fără nici o posibilitate pentru noul serviciu, capăt legătura imediat. Mă simt deja mai bine. Le spun că mă duc acasă pentru că mi-am scrîntit glezna. Îmi vine o inspiraţie subită şi adaug:

– Ia ascultaţi, căzînd am spart aparatul pe care tocmai l-am înlocuit. L-am lăsat acolo să-l ia gunoierii.

– Dacă nu-l aduci ca să i se recupereze piesele, o să trebuiască să-l plăteşti!

– E în regulă, le-am zis.

Ajung acasă. Laurine n-a sunat. Am să-l duc pe Joe în pivniţă. Dacă l-aş restitui; s-ar recupera piesele, inclusiv cea defectă, pentru a fi utilizate din nou pentru vreo reparaţie.

E mult prea riscant. Mai bine-l plătesc şi, aşa, o să termine odată totul.

Punct. Sfîrşit. Cortina.

Dacă credeţi că am vrut să salvez civilizaţia, s-ar putea să riscaţi să vă înşelaţi.

Însă, cîtă vreme o mai trăi Laurine, nu mă pot hazarda să-l repun în funcţiune.

Şi apoi, mai e ceva...

Mai sînt şi tipii într-o ureche care vor să transforme lumea, cei care au „probleme" de rezolvat – sînt neplăcute desigur problemele nedezlegate, dar poate că este mai bine să le lăsăm aşa cum sînt.

Pe de altă parte, poate reuşesc să-l dresez pe Joe să lucreze raţional. N-ar fi rău să-mi procur unu sau două milioane de dolari. Însă, chiar dacă o să am înţelepciunea de a nu-mi dori bogăţia şi o să ies liniştit la pensie, povestind altor fraieri bătrîni toate chestiile formidabile pe care le-am făcut... Mde, poate o să-mi placă, poate nu. Şi dacă o să ajung vreodată atît de bătrîn şi n-o să mai am la ce să mă gîndesc, poate atunci am să-l branşez pe Joe exact numai timpul să-l întreb: „Ce să fac ca să nu mai fiu bătrîn?" El ar găsi în mod sigur mijlocul de a-mi da un răspuns.

Evident că nu mi-ar putea-o spune în gura mare. Doar trebuie să facem loc şi tinerilor.

Ce plăcută este viaţa, acum că Joe e scos din priză.

Totuşi, poate am să-l repun în funcţiune o clipă, numai cît să aflu cum să profit cît mai mult timp posibil de...

Da, dar pe de altă parte...

Traducere de:
Mihaela şi Cristian IONESCU

BIBLIOGRAFII ESENTIALE

LESTER DEL REY

Ramon Felipe San Juan Mario Silvio Enrico Alvarez Del Rey, mai bine cunoscut sub numele „prescurtat" LESTER DEL REY, s-a născut la 2 iunie 1915 în familia unui fermier sărac. Copilăria i-a fost marcată de nenorociri şi necazuri (rămîne orfan de mamă la o vîrstă foarte fragedă, iar tatălui, în urma unui accident de muncă, i se amputează un braţ), dezvoltarea fizică fiindu-i afectată de alimentaţia cronic insuficientă şi de climatul sordid propriu exploatărilor agricole din sudul Statelor Unite la acest început de secol. Cînd a împlinit 12 ani, tatăl său – în imposibilitatea de a-l mai întreţine – i-a permis să se angajeze ca bucătar şi „băiat bun la toate" într-un circ ambulant. După cum îşi aminteşte Del Rey, abia atunci a aflat el ce înseamnă să mănînci pe săturate şi să nu-ţi mai fie foame tot timpul. În 1930, într-un orăşel din New Mexico, tînărul Ramon (pe atunci în vîrstă de 15 ani) a întîlnit o tînără acrobată cu trei ani mai mare decît el. Dragostea la primă vedere s-a încheiat cu o căsătorie civilă, mirele reuşind să-l convingă pe funcţionarul primăriei că îndeplineşte condiţiile legale de vîrstă. Dar fericirea n-a durat mult: după numai trei luni, tînăra soţie îşi pierde viaţa în urma unui accident de călărie. Toate aceste nenorociri şi deziluzii şi-au lăsat amprenta în psihicul viitorului scriitor , care se va apléca cu înţelegere asupra unor eroi simpli, cu probleme de viaţă, de multe ori marginalizaţi, lipsiţi de atributele tipice personajelor standard ale perioadei „Golden Age". Copilăria şi adolescenţa derulate într-o atmosferă cvasi-dickensiană l-au determinat să iubească şi să înţeleagă tinerii, cărora le-a dedicat cea mai mare parte a operei sale.

În 1932, viitorul scriitor Lester del Rey a devenit unul dintre cititorii fideli ai revistelor „AMAZING STORIES" şi „WEIRD TALES". În 1937, ambiţionat de o dispută cu prietena sa din acea vreme, care îi pusese la îndoială capacitatea de a scrie o povestire publicabilă, del Rey a imaginat o nuvelă şi i-a trimis-o celebrului redactor John Campbell jr. Acesta nu i-a răspuns, dar i-a trimis un cec. Această nuvelă (intitulată „THE FAITHFUL") a marcat un debut şi, totodată, apariţia unei viitoare stele pe firmamentul literaturii S.F.

Afirmaţia nu este deloc exagerată dacă avem în vedere faptul că următoarea povestire („HELEN O'LOY") a devenit imediat celebră, şi, din anul editării (1938), a fost reimprimată de zeci de ori şi a figurat în cuprinsul celor mai prestigioase antologii.

Helen O'Loy este numele unui adorabil robot feminin, construit de doi prieteni, Dave şi Phil. Nici o deosebire, de ordin fizic sau intelectual, nu permite diferenţierea sa de o fiinţă umană. Iniţial, cei doi se gîndiseră să realizeze o jucărie ultrasofisticată, care să le întreţină curată locuinţa de burlaci şi să facă bucătăria.

Numai că rezultatul a fost atît de reuşit, încît a depăşit orice aşteptări, iar robotul Helen, ca o femeie adevărată, se îndrăgosteşte de Dave. Pentru început, acesta încearcă să reziste, căci ideea de a deveni amantul unei creaturi artificiale contravine oricărei concepţii morale sau religioase. Dar este o bătalie pierdută... Cîţiva ani, cei doi trăiesc fericiţi, ca orice cuplu de îndrăgostiţi. Numai că fericirea nu poate dura (şi Del Rey o ştie mai bine ca oricine)... Dave moare în urma unui atac de cord, iar Helen îl roagă pe Phil s-o înmormînteze odată cu iubitul ei, nu înainte de a le distruge corpurile cu acid. În felul acesta, nimeni nu va şti vreodată că ea n-a fost decît un mecanism, nu o fiinţă din carne şi sînge. Povestirea se încheie cu mărturisirea lui Phil că a rămas necăsătorit pentru că, din nefericire, Helen O'Loy a fost construită doar într-un singur exemplar.

În septembrie 1942, Lester del Roy oferă cititorilor o nouă perlă: povestirea „NERVES". Subiectul este de o stringentă actualitate chiar şi în zilele noastre: producerea unui accident într-o uriaşă centrală atomoelectrică. Numai că explozia care s-ar putea produce ar distruge jumătate din teritoriul Statelor Unite, iar singurul specialist care ar fi capabil s-o preîntîmpine este blocat în centrală, sub dărîmăturile radioactive... Acţiunea plină de neprevăzut şi decurgînd din evoluţia evenimentelor au determinat plasarea acestei povestiri în fruntea preferinţelor cititorilor revistei „ASTOUDING" pe anul respectiv.

Într-o altă nuvelă – „FOR I AM A JEALOUS PEOPLE" – Dumnezeu îi abandonează pe oameni, trecînd de partea extratereştrilor care invadează Pămîntul. Eroul – un preot iezuit – decide că războiul trebuie continuat chiar şi în aceste condiţii şi proclamă că, de astădată, Dumnezeu şi-a găsit în sfîrşit un adversar de talie. O exemplificare strălucită a orgoliului uman...

O nouă abordare a temei religioase se regăseşte în romanul „THE ELEVENTH COMMANDMENT". Cea de-a unsprezece poruncă a bisericii neocatolice, care conduce omenirea secolului al XXII-lea, este: „Creşteţi şi înmulţiţi-vă!". Iniţial proclamată pentru a permite refacerea speciei umane decimate în cursul unui conflict nuclear global, această recomandare devenită dogmă duce – pe măsura trecerii timpului – la o mizerie şi degradare morală şi fizică proprii unei suprapopulări dezastroase. Totul este relatat prin optica unui martor neutru şi obiectiv – un emigrant marţian.

Pamflet anticlerical şi amar, romanul se apropie de atmosferă deprimantă a anti-utopiilor moderne.

Un alt roman – „PSTALEMATE" – se constituie ca unul dintre cele mai reuşite exemple de tratare a temei mutanţilor şi a descoperirii însuşirilor paranormale. Căci telepatia şi premoniţia (prevestirea evenimentelor viitoare) nu sînt decît primii paşi pe calea unor transformări mult mai radicale. Numai că acest drum are un singur punct terminus: nebunia...

În sfîrşit, pentru a încheia această trecere în revistă a principalelor teme din opera lui Del Roy, merită a fi menţionată povestirea „BADGE OF INFAMY", un subtil amestec de science & fantasy, a cărei acţiune se derulează într-un univers paralel, în care cerul este efectiv o cupolă solidă, iar stelele simple puncte luminoase.

Deoarece principala pondere o deţin scrierile destinate adolescenţilor, Del Roy a fost clasificat multă vreme ca un scriitor de mîna a doua.

Numai că trecerea timpului a demonstrat vivacitatea operei sale, acceptarea acesteia de marea masă a cititorilor, indiferent de vîrstă. Capacităţile sale organizatorice şi „ochiul" avizat în descoperirea şi promovarea tinerilor scriitori, precum şi în atragerea „numelor" consacrate, l-au adus la conducerea a numeroase periodice de renume, între care pot fi enumerate: „SPACE SCIENCE FICTION", „FANTASY FICTION", „SCIENCE FICTION ADVENTURES", „GALAXY" sau „IF-WOLDS OF SCIENCE FICTION".

În 1991, juriul premiului „Nebula" i-a decernat diploma onorifică de „GRAND MASTER OF SCIENCE FICTION", încununare meritată a unei întregi vieţi dedicate acestui gen literar atît de îndrăgit de marele public.

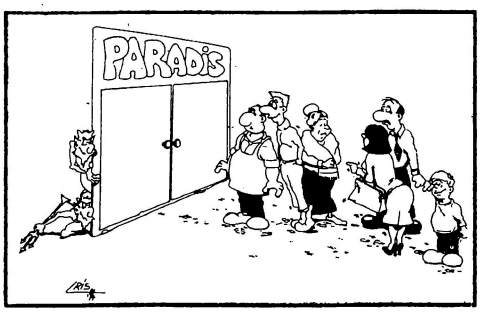

LESTER DEL REY

Scrieri: „THE FAITHFUL" (1938); „HELEN O'LOY" (1938); „THE COOPERSIMTH" (1941); „FORSAKING ALL OTHERS" (1942); „KINDNESS" (1944); „INTO THEY HANDS" (1945); „THE MONSTER" (1951); „INSTINCT" (1951); „STABILITY" (1952; trad. rom. „Stabilitate", în „Almanah Anticipaţia 1968"); „PURSUIT" (1952); „A POUN OF CURE" (1953); „AND IT COMES OUT HERE" (1953); „ATTACK FROM ALTANTIS" (1953); „FOR I AM A JEALOUS PEOPLE" (1954); „STEP TO THE STARS" (1954); „THE STILL WATER" (1955); „THE KEEPERS OF THE HOUSE" (1955); „HELPING HAND" (1957); „DAY OF THE GIANES" (1959); „THE ELEVENTH COMMANDAMENT" (1962); „TO AVENGE MAN" (1964); „VENGEANCE IS MINE" (1973); „THE LAST EARTHMAN" (1965); „THE SCHEME OF THINGS" (1966); „THE INFINITE WORLDS OF MAYBE" (1966); „A CODE FOR SAM" (1966); „EVENSONG" (1967); „PSTALEMATE" (1971); „THROUGH DREAMERS DIE (1972; trad. rom. „Chiar de mor visătorii", în „Quasar" nr. 1); „THE DAY IS DONE"; „THE RUNAWAY ROBERT" (1965); „BADGE OF INFAMY" (1963); „THE SKY IS FALLING"; „THE STARS LOOK DOWN".

Culegeri: „AND SOME WERE HUMAN" (1948); „ROBERTS AND CHANGE-LING" (1951); „MORTALS AND MONSTERS" (1965)

Studii: „FANTASTIC SCIENCE FICTION ART" (1975); „THE WORLDS OF SCIENCE FICTION – THE HISTORY OF A SUBCULTURE, 1926 – 1976" (1979).

Scrieri fantastice: „LITTLE JIMMY" (1957).

Scrieri în colaborare: cu Frederik Pohl: „PREFERRED RISK" (1955); cu Raymond F. Jones: „WEEPING MAY TARRY" (1978)

Scrieri sub pseudonime:

– Erick Van Lhin: „POLICE YOUR PLANET" (1956)

– Philip St. John: „ROCKET FROM NOWHERE" (1954)

– John ALVAREZ: „FIFTH LIBERTY" (1943)

Mihaela şi Cristian Ionescu

Trebuie încurajaţi să scrie toţi cei care au cît de cît talent

Interviu în exclusivitate cu Ministrul Comerţului Cristian Ionescu

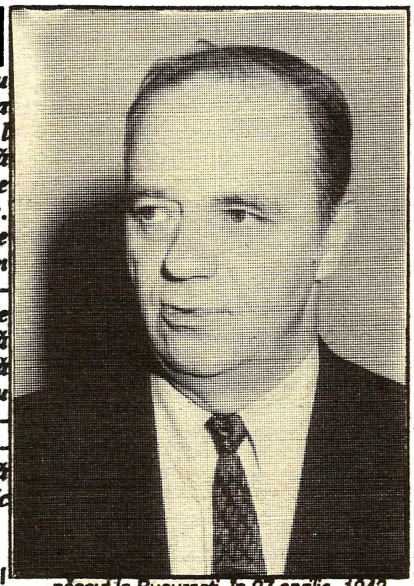

-născut la Bucureşti, în 27 aprilie, 1943, absolvent al Liceului Spiru Haret (1960), al Facultăţii de Comerţ (1965)

- Majoritatea traducerilor dumneavoastră sînt semnate "Mihaela şi Cristian Ionescu", cum decurge în mod concret colaborarea?

- Mihaela este lector universitar de limba engleză la Institutul de construcţii. Eu sînt, să spunem, specialistul de limbă franceză, iar ea specialistul de limbă engleză, dar, ca să fiu sincer, eu fac stilizările, fiindcă există şi o anumită terminologie şi o anumită topică a frazei în SF care este mai dificil de reprodus de amatori. Colaborarea dintre noi este asemănătoare cu aceea a lui Ilf şi Petrov: e foarte simplu, spuneau ei, azi scriu eu, mîine el, iar în timpul liber unul aleargă pe la editori, iar celălalt păzeşte manuscrisul de rude şi prieteni.

- Dumneavoastră de cine le păziţi?

- Am un băiat, student în anul I la Facultatea de Drept şi el mare amator de SF, care preferă să facă lecturile în premieră şi o fetiţă în clasa a VI la Liceul German. Deci în curînd vom avea la JSF şi un traducător de limba germană.

-Vă aduceţi aminte de prima traducere? Cînd şi unde a apărut?

- Prima traducere a apărut la o editură, din păcate prematur dispărută, la Craiova - SFVA. O editură patronată de trei împătimiţi ai genului: Viorel Pîrligras, Dodo Niţă şi Daniel Cristian Dumitru. Am publicat într-unul din primele numere ale revistei 467 o traducere din Robert Sheckley - Permisul de infractor. (Re-publicată în ultimul număr din CPSF n. r.)

- Alegerea unui traducător dă multă bătaie de cap editorilor în general. Poate o traducere să salveze o carte?

- Cu o condiţie: să-i placă traducătorului. Pentru că atunci cînd cartea îi place, traducătorul pune suflet şi caută cuvintele şi expresiile cele mai favorabile. Din această cauză de multe ori un roman valoros poate fi compromis de o traducere de mîntuială, fiindcă individul nu execută decît un contract pentru care primeşte bani. Actul creaţiei este minimalizat. Gîndiţi-vă cum a apărut Jurassic Park!

- Ca Ministru al Comerţului, aţi găsit în SF o modalitate de redresare a economiei naţionale, prin mijloace neconvenţionale?

- Nu şi nici nu caut! Literatura SF mă deconectează de grijile curente şi-mi creează alte probleme, pentru că o bună scriere trebuie să-ţi pună probleme, oferindu-mi posibilitatea unei adevărate gimnastici mentale. În timpul facultăţii, cînd învăţam pentru examen, deconectarea o constituiau cărţile SF.

- Ce părere aveţi despre noua generaţie de scriitori români? Sau, ca să deschidem o discuţie mai veche, credeţi că "Ceauşescu a fost în mormînt şi SF-ul românesc?"

- Într-unul din ultimele numere ale revistei Anticipaţia am citit o critică nimicitoare la adresa literaturii SF româneşti şi în special a celei actuale. O critică total nejustificată, după părerea mea, fiindcă în acest moment nu trebuie publicaţi numai autorii de talent. Talentul, sau mai degrabă, autorul de carte de succes, este vitrina subiectivismului cititorilor. Sînt de părere că trebuie să se scrie exact cum a spus Heliade Rădulescu: „Scrieţi băieţi, scrieţi..." Apoi trebuie lăsat timpul să cearnă adevăratele valori. În plus nu poţi cere unui debutant să scrie o capodoperă, sau să scrie numai capodopere. După cum şi în cinematografie nu putem trăi numai din filmul de autor, pentru că filmul de autor este un fel de aisberg al unei producţii cinematografice. Tocmai de aceea piramida are o singură bază, foarte mare, şi un singur vîrf.

Deci trebuie lăsaţi autorii să producă mult, iar cititorii - pe de o parte, şi critica - pe de altă parte, vor face selecţia necesară. Din acest punct de vedere consider JSF-ul ca avînd cea mai bună politică, la ora actuală. Trebuie încurajaţi să scrie toţi cei care au cît de cît talent. Nu şi antitalentele. Fiindcă, în mod sigur, dintre aceşti tineri care publică acum, timpul va alege marile talente ale SF-ului românesc.

- Aveţi un autor preferat, din rîndul noului val?

- E foarte greu să mă pronunţ şi n-aş vrea să-i supăr pe ceilalţi. Îmi place foarte mult Silviu Genescu. Îmi place ca autor de titluri. Sînt cele mai incitante titluri, din cîte am citit.

A consemnat,
Adrian Bănuţă

BOOKSHOP

CLIVE BARKER: MYTHMAKER FOR THE MILLENNIUM (CLIVE BARKER: Creator de mituri pentru un mileniu) de Suzanne J. Barbieri, The British Fantasy Society, Stockport, 1994, 64 pag.

Constituită în 1971, The British Fantasy Society este cunoscută în general unui public restrîns prin broşurile, convenţiile şi buletinele (aşa-numitele newsletters) aflate la îndemîna membrilor săi. Dar iată că la sfîrşitul lui septembrie 1994, THE BRITISH FANTASY SOCIETY îşi lărgeşte sfera de activitate prin publicarea (sub coordonarea criticului David J. Howe) primului paperback: eseul lui Suzanne J. Barbieri despre cunoscutul romancier şi regizor de film Clive Barker. În aceeaşi zi (29 septembrie) a fost lansată pe piaţă şi ediţia Harper Collins a romanului "Everville", urmare la "The Great And Secret Show". Eseul la care ne referim în această recenzie beneficiază de o introducere a lui Peter Atkins, scenaristul filmului "Hellraiser" (1987) realizat de Clive Barker după nuvela sa "The Hellbound Heart", dar şi de ilustraţiile lui Les Edwards, cîştigător al mai multor premii acordate la convenţiile fantasy şi horror. Studiul lui Barbieri ne poartă printr-o călătorie prin cinci din lumile imaginate de Clive Barker (THE HELLBOUND HEART, WEAVEWORLD, CABAL, THE GREAT AND SECRET SHOW, IMAJICA) şi ne prilejuieşte întîlnirea cu şase din cele mai nemuritoare personaje feminine ieşite din maşina sa de scris: Jacqueline Ess (din nuvela cu acelaşi titlu publicată în "Books of Blood", vol. 2), Julia (din "Hellbound Heart"), Immacolata şi Sizanna (din "Weaveworld"), Tesla Bombeck (din "The Great And Secret Show"), Judith Odell (din "Imajica"). Eseul este completat de o scurtă biografie şi o bibliografie a lui Clive Barker, dar şi de un extras din noul său roman "Everville". Deşi destul de scurt, studiul de faţă aduce cititorilor amănunte interesante despre unul din autorii cei mai de seamă ai horrorului contemporan.

Florin Mircea TUDOR

FRISOANE ÎN BIBLIOTECI

VINGT-DEUX HISTOIRE DE SEXE ET D'HORREUR (Douăzeci şi două de povestiri despre sex şi oroare) de Michael Slung, ed. Albin Michel, 468 pag., 180 f.

Alături de marii maeştri ai fantasticului macabru, ca Stephen King, Christopher Fowler sau Clive Barker, volumul de faţă mai cuprinde şi nume relevante ale fantasticului: Robert Aickman, May Sinclair, Robert Hichens, acesta din urmă fiind prezentat cu celebra lui nuvelă "Comment l'amour s'imposa au professeur Guildea" (Dragostea cu sila a profesorului Guildea).

Antologia cuprinde şi nume sonore ale SF-ului (Thomas Disch), fantasy (Stephen R. Donaldson) sau chiar policieruri (Ruth Rendell).

O nuvelă care merită amintită este cea a lui Jonathan Caroll (Le jeu de l'autre), o subtilă variaţiune pe tema identităţii, care confirmă originalitatea profundă a autorului.

În cele 22 de nuvele, jocul de-a iubirea se amestecă cu nebunia şi schizofrenia, realizînd un coşmar veritabil.

O cuprinzătoare antologie, realizată în stilul lui Jeff Gelb ("Histoires de sexe et sang").

Dan GHEŢU

Liviu SURUGIU

WOOPY

ADEVĂRUL DESPRE

Nabi are şase ani şi aş putea spune că nu e genul care se teme şi de umbra lui.

– Tati, eu n-am umbră mereu.

– E normal, cînd întunericul...

– Nu cred că e bine să stai mult fără umbră.

– E normal, zic eu din nou, de aceea e bine să ieşim zilnic la soare...

– Dar eclipsa? Cînd ne acoperă umbra Lunii?

– Ei?

– Am citit că o astfel de umbră a schimbat soarta unei revolte a sclavilor în Egiptul Antic – şi astfel Ultima Dinastie Ramses a căzut.

– Sigur... ai dreptate.

– Umbra Lunii a fost importantă. Dar noaptea?

– Noaptea?!

– Ce e ea?

– Vezi, cînd Pămîntul se învîrteşte, uite-aşa, faţă de Soare...

– Am citit că noaptea e umbra planetei proiectată pe cer.

– Exact! aprob eu suflînd din greu. Altceva? Ce te mai interesează?

– Soarele de ce n-are umbră?

– De ce n-are?! Ha-ha! mă reped, în sfîrşit. Într-adevăr, Nabi, iată pe cineva care n-are!

– Dar petele solare?

– Cum?!

– Tati, eu am avut un vis urît, se făcea că Soarele avea o umbră hidoasă şi ea alerga pe pămînt, mereu, înaintea lui...

După amiază povestea continuă.

– Nabi, renunţă, umbra e ceva normal şi constant... Nimic altceva! Fiecare obiect, fiecare om are umbra lui şi nicidecum a altuia!

– Atunci de ce săptămîna trecută cînd am fost la circ, un nene a făcut din mîini umbre pentru şoareci şi pisici şi cîini, umbre de fluturi şi păsări şi vampiri?

– Deh!

Cred că dacă aveam doi copii era mai uşor; ar fi discutat toată ziua între ei.

– Aşa cum am spus, umbra urmează fidel forma corpului ori, dacă forma se schimbă...

– Dar forma mîinii era tot de mînă, tati, numai poziţia se schimba!

– Ei, atunci poziţia e importantă!

– Adică eu, dacă iau o poziţie corespunzătoare, pot avea o umbră de dinozaur.

– E posibil.

– Dar dacă am umbra lui, nu-l pot avea şi pe el?

Am rîs.

– Mai întîi desprindeţi umbra aia de dinozaur de corpul tău mititel şi frumos şi dup-aia mai vorbim!

A doua zi Nabi mă cheamă în camera lui.

– Te anunţ că azi nu am timp de joacă..., încep eu sfîrşind cu gura căscată.

Nabi stă pe oglindă, pusă în mijlocul covorului cu veioza înclinată în jos, spre picioare. Simulează că merge şi abia acum văd umbra reflectată pe peretele opus, singură şi independentă.

– Uauu!... răcneşte cocoşîndu-se şi luînd forma unei bestii antidiluviene.

Ar putea fi foarte bine umbra unui stegosaur sau un triceratops.

– Ingenios, îngaim, să-mi dai şi mie să citesc de unde te-ai inspirat.

– De nicăieri, face Nabi, fără importanţă. Dar, tati, ieri mi-ai promis că, dacă îţi demonstrez asta, mai îmi răspunzi la cîteva întrebări.

– Desigur, oftez şi mă aşez distrus. Dă-i drumul!

– Tati, a trebuit să stau altfel, ca să obţin umbra aia. N-aş putea să o am comportîndu-mă normal.

– Comportîndu-te nor... tu?! fac, neîncrezător. N-am idee...

– Totuşi, ar fi ceva..., se apleacă Nabi luînd un ghem de fire electrice cu întrerupătoare. Unul rosti ei apăsat şi o altă veioză se aprinde lîngă primă.

Umbra se dublează.

– Doi! şi altă rază apare dintr-o parte.

Aproape un sfert din capodoperă e tălat.

– Trei! apasă Nabi alt întrerupător şi ultimul bec, aproape opus primelor două, „ciopîi" binişor din restul umbrei.

Cu adevărat e acum a unui tyrano-rex.

– Ei, ce zici? fuse tot ce mai rosti fiul meu după, probabil, ore întregi de calcule şi aranjamente.

– De unde naiba ai luat toate veiozele astea?

Există sculptori în piatră ori în lemn, în metal chiar, am înţeles. N-am spus nimănui însă că fiul meu sculptează în umbră.

– Tati, intră aicil mă răpeşte Nabi cum ajung acasă.

De data asta pătrund cu multă precauţie în „laborator".

– Urcă-te pe oglindă! aud de la pupitru. Mai la stînga, aşa nu mişca!

Apoi stinge becul.

– Să închizi ochii, tati, că voi aprinde mai multe becuri. În plus, durează cîteva clipe corectura.

Cînd îi deschid, pe ecranul de proiecţie nu e nimic altceva decît umbra mea.

– Ei? face Nabi.

– Ei? îl îngîn. Nu văd nimic deosebit. Pot să mă mişc?

– Desigur, tati...

De surpriză, cred, mi s-a sucit gîtul; sau am făcut o întindere la muşchii sternocleidomastoidieni. Totuşi, continui să-mi bălăngăn mîna dreaptă – fără nici un rezultat pe ecran.

– E „tăiată", mă lămureşte fiul meu. Toată umbra asta am reconstituit-o după capul tău.

– După capul meu...?!

– Adică, întîi am aranjat să nu-ţi apară acolo decît umbra lui – convergenţă. Apoi am mărit-o şi modelat-o pe aceasta dîndu-i forma întregului corp – divergenţă...

– Thooom? Ce faceţi acolo? am auzit un tîrşit şi aproape imediat corpul voluminos al nevesti-mi apare în prag.

– Vino, mamă, şi aşează-te aici! a luat-o Nabi de mînă.

Ea ne privea pe amîndoi uimită, dar ce fericită a fost cînd şi-a văzut umbra pe perete! Nabi stinse cîteva becuri şi le modificase unghiurile la celelalte; deştept copil... şi ce gust! Nici înainte de naşterea lui, maică-sa nu arătase aşa!

– Minunaţi tipă ea pipăindu-şi talia subţire, şoldurile sexy şi pieptul bombat.

Dar în realitate e vai de capul ei.

După ce mîncăm, reîncepe calvarul.

– Tati, am desprins umbra, acum mă ajuţi să fac corpuri după chipul şi asemănarea ei?

Mă înec cu scobitoarea.

– După chipul şi asemă... nu vorbi prostii!

– Tati, după conturul ei!

Mi-au sărit pandaliile.

– Şi din ce mă rog o să faci corpurile? Din plastilină?!... la vezi-ţi de trotinetele tale!...

Sărisem peste cal aşa că am mai înmuiat-o niţel.

– Cum să faci tu alt corp din umbra corpului tău?! Spune, Nabi!

De fapt, mi-era teamă c-o s-o spună.

Dar asta fuse abia a doua zi.

– Umbra este cîmpul de forţă care compensează de o parte a unui corp lumina care vine din cealaltă, începu Nabi prelegerea.

– Sînt de acord pînă aici, m-am lăsat eu pe scaun. Dar scoate-ţi degetul din nas!

– O.K... Există însă şi alte umbre. Umbra razelor infraroşii, care precede corpul astfel analizat. Umbra razelor X care apare în corpul respectiv. Dacă admitem că există bioenergie înseamnă că şi ea are umbră.

– Unde vrei să ajungi? m-am mişcat, ca pe ace.

– Mama are două bioumbre.

– Şi de ce, mă rog? am făcut, nervos.

– Fiindcă e gravidă, tati!

Noroc cu Nabi, altfel, la cît e de grasă, nevastă-mea n-ar fi simţit niciodată ce se petrece în burdihanul ei. Am dus-o imediat la un doctor pe care nu-l mai vizitasem de mult, dar n-am mai avut răbdare s-o aştept.

De data asta am intrat în dormitorul lui Nabi neinvitat şi cred că l-am luat prin surprindere, însă zgomotele care veneau de acolo nu mă puteau lăsa indiferent; cu atît mai mult cu cît păreau un plînset de copil – de sugar, vreau să spun.

– Nabi, ce se petrece aici? am privit eu în jur. De unde vine... zgomotul ăsta?

– De acolo, m-a privit el în ochi.

Umbra unui embrion pulsa în ecranul-perete.

– E a fratelui meu, a şoptit. Peste cîteva minute doctorul ăla nenorocit îi va asasina cu un cleşte şi-o foarfecă.

Nu ştiu cum am reuşit să dau mai repede telefon. Peste un sfert de oră nevastă-mea coboară din taxi, uluită, speriată, dar fericită.

– Thooom, dragostea mea! mă îmbrăţişează, mai bine zis mă frînge în mîini. Ce te-a apucat, nebunule?!

– Nu te înfierbînta prea tare, reuşesc eu să scap. Vezi că mi-e foame, fă nişte ouă umplute..., îmi vine ideea să o trimit în bucătărie.

– Exact! şi mă prăbuşesc în camera lui Nabi.

– N-am urmărit asta, mă consolează el. Dar mi-era frică.

- O.K..., oricum îţi trebuia un frăţior.

– De fapt, e surioară...

– De unde naiba ştii?! mă ridic.

– Thooom, ouăle sînt gata!

De fapt, sînt gata de ieri.

– Tati, mă opreşte fiu-meu, vreau să-ţi spun că mami nu va naşte un copil "normal".

– Să fiu al dracu'..., îl iau de guler.

– De vină sînt eu, cu experienţele mele... Adevărul e că îmi va face o surioară exact aşa cum mi-am dorit cel mai mult pe lume!

Mă dau înapoi. Nu cumva...

– Va fi un dinozaur... O femelă triceratops! mă pupă Nabi şi ţîşneşte spre bucătărie.

Transformarea trebuia dirijată permanent prin PC-ul conectat la reţeaua casei.

Fiecare umbră fusese monitorizată şi amplasată de aşa natură încît să favorizeze evenimentele. Văzută pe ecran, lumea-umbră a locuinţei noastre părea cel mai veridic peisaj din plin jurasic...

O vreme am sperat că Nabi se va înşela. Am sperat zic, fiindcă de nişte chestii deja nu mă mai puteam îndoi. Speranţele mele s-au dus însă brusc, cînd doctorul ne-a spus, după prima ecografie, că vom avea o fiică mal-formată.

– Oricum, e prea tîrziu pentru avort, a mai zis.

"Şi oricum, am continuat eu în gînd, decît un copil cu malformaţii, mai bine un dinozaur pentru tembelul de Nabi."

Adevărul e că, dacă o femeie pe glob trebuia să poarte în burtă un dinozaur, aceea nu putea fi decît nevastă-mea.

Deşi tot mai sper să nu fie aşa.

Dimineaţa, în întuneric, o ducem pe Woopi la păscut.

Premiul Pozitronic '95 secţiunea horror lucrarea participă şi la „Ultimul concurs al anului '95"

Liviu Radu

Asimov's Science Fiction – FEBRUARIE 1995

Robert Silverberg – Gresham Law and SF

Un eseu care extrapolează legea lui Gresham asupra literaturii SF.

Gresham (1519 – 1579) a fost un bancher englez celebru, căruia economistul H.D. MacLeod i-a atribuit, în 1857, legea financiară conform căreia banii răi îi alungă pe cei buni de pe piață.

Interesant, dar această lege a fost formulată, de fapt, de Nicolaus Copernic...

Silverberg susține că lucrurile proaste le alungă de pe piață pe cele bune. De prin 1975, de cînd au început să apară novelizări după filme și seriale SF de succes, se constată o degradare valorică a cărților. Magazinele de specialitate, orientate pe categorii de cititori și dirijate de redactori competenți, impuseseră un anumit standard în publicare. Apariția cărților în ediții populare a schimbat situația complet. Lucrările mai puțin sofisticate se vînd cel mai bine, iar editorii se orientează conform economiei de piață...

Pierderea cea mai serioasă este cea a exemplului clasicilor. Tinerii autori și-au luat întotdeauna drept model scriitori de succes. Cei de azi, neavînd acces la clasicii de valoare, care nu sînt reeditați, se inspiră din ce-i pe piață. Sigur, în ultimul deceniu au apărut multe lucrări de valoare, dar greutățile întîmpinate în publicarea unor asemenea lucrări demonstrează valabilitatea legii lui Gresham.

Și cînd te gîndești că Silverberg n-a văzut standurile de cărți de la noi...

Mary Rosenblum – Flight (nuvelată)

Karin poate să creeze... pisoi. Care zboară. Lumea în care trăiește cuprinde și alți indivizi capabili să creeze. Karin își dorește să viziteze orașul. Nu știe despre el decît că există. La un moment dat, în comunitatea lor apar Donai și Yolanda.

Yolanda are și ea puterea de a crea ca urmare e acceptată ușor de cei din sat. Donai e altfel, greu de definit... De aceea nu prea e agreat...

În cele din urmă, Karin își dă seama că Yolanda e creația lui Donai. Se întreabă dacă nu cumva și satul ei a fost creat de cineva. Decide să viziteze Orașul, ca să se lămurească. Iar Donai începe să-l creeze, așa cum crede el că i-ar plăcea lui Karin să-l găsească.

Donai – Adonai... Un simbol facil.

Însă povestea e scrisă splendid, cu un deosebit simț al poeticului și fantasticului.

Michael Swanwick – Walking out (povestire)

Terry e exasperat de viața monotonă, stresantă, din oraș. Vrea să se mute în altă parte, la țară. Un caz impresionant de neadaptare. Numai că manifestările lui nu-s chiar neobișnuite, reprezintă sindromul celor ce nu suportă ideea că doar localitatea lor a rămas pe Pământ, după un război devastator...

Tom Purdom – Search Project (nuvelată)

Întîlnirea cu o civilizație extraterestră, care se teme de pămînteni, considerîndu-i agresivi prin natura lor. După opinia străinilor, speciile inteligente se pot dezvolta doar din ierbivore...

O scriitură interesantă, ce amalgamează documente cu compunerea pentru școală a unui copil...

Numărul revistei este aproape mainstream. Se pune accent pe scriitură, pe aspectul estetic. Această caracteristică e subliniată și de publicarea a trei poezii:

Bruce Boston – Curse of the clone's wife
Scott L. Towner – Curse of Bruce Boston's wife
William John Watkins – The punishment of Niniarne

Un număr aparte, foarte plăcut, foarte interesant.

IMAGINI MIȘCATE

EUREKA

Cu:
GENE HACKMAN
RUTGER HAUER
THERESA RUSELL
Scenariul:
PAUL MAYERSBERG
Regia:
NICOLAS ROEG

Un Gene Hackman departe de „Principiul dominoului".

Aventurier, în căutarea unui zăcămînt de aur, dirijat de la distanță de fantasmele insinuate de o „vrăjitoare", îndurînd vitregiile gerului, înfruntînd lupii, cu amintirea încăpățînată a unui tip care s-a împușcat în gură.

Ca orice căutător de aur, își supraliciteză puterile, ros de ambiție, cu speranța depășirii condiției sociale.

El va reuși să găsească aurul, însă, în momentul cînd lovește pentru întîia oară cu tîrnăcopul, crapă și „vrăjitoarea" care îi îndrumase pașii.

Filmul este o alternativă trecut-prezent și dispune de un scenariu nici cald, nici rece. Numai bun să-l „bei".

Don Simon

Concursul literar Pozitronic '95 Buzău

Am primit 30 de texte, dintre care 18 publicabile. Din acestea zece erau texte de premiu. În timpul jurizării s-au urmărit: stilul, originalitatea de tratare a ideii, cursivitatea narațiunii, logica interioară.

Textele au fost împărțite în trei categorii: fantastic, horror și sf. Ponderea textelor de premiu au avut-o cele fantastice.

În mod experimental jurizarea lucrărilor a fost făcută doar de mine, pentru a se evita metoda punctajului.

PREMIILE

HORROR

Adevărul despre Woopy-
Liviu Surugiu (Roșiorii de Vede)

nominalizare
Visul - Nicolae Sava (Alba Iulia)

FANTASTIC

Noaptea șîngelui -
Nicolae Tiță (Slatina)
nominalizare
Țolaie -
Ana Veronica Mircea (Focșani)

Au mai trimis povestiri apropiate valoric- Marian Coman (Elegie pentru Drill), Don Simon (Cum a fost învins dragonul mării de la răsărit), Carmen Duvalma (Ceață de noiembrie)

SF

nu se acordă nici un premiu

nominalizări
Hotel V - Andrei Cojocaru (Iași)
Purgatorium - Aurelius Belei (Brăila)
ciclul *Sinusul, cosinusul, Tangenta Cotangenta* - Dino Zaurus (?)
Eu și Tolhen...
Daradici Ladislau (Deva)
La sfîrșit a fost cuvîntul -
Remus Cernea (București)

PREMIUL SPECIAL

(o proză interesantă, greu de încadrat) -
Celălalt - Adel Szabo (Turda)

În timpul ședinței din data de 29 aprilie fanii vor acorda un MARE PREMIU uneia dintre aceste lucrări.

Valoarea totală a premiilor este de 250000 lei.

Adrian Bănuță

BD PRESS TRANSMITE

Lista premiilor acordate la Salonul SOBREDA BD '95

a. Albume:
- cel mai bun album portughez: Ines de Castro, de Eugenio Silva (ed. MERI- BERICA/LIBER)
- cel mai bun album străin: Nabucodinosaure/Homo Sapiens, de Windelocher și Herle (ed. DARGAUD)
- cel mai bun album tradus în portugheză: Verao Indio (Vară Indiană) de Pratt și Manara (ed. MERIBERICA/LIBER)

b. Autori:
- Premiul pentru întreaga operă: Tibet (Belgia) și Catarina Labey (Portugalia)
- Premiul pentru debut: Paula Pina și Antonio Valjean (Portugalia)
- Mențiunea de onoare „Amigos das Sobredas BD": Dodo Niță (România) și Xabel Areces (Spania)

Premiul pentru schiță la Festivalul Suflet '95

Liviu Radu

CROCODILUL

În toată povestea asta, singurul lucru care contează sînt plînsetele: plînsul disperat al mamei, plînsul speriat al copilului și lacrimile digestive ale crocodilului.

Plînsul mamei a încetat, strivit de crunta dilemă în care a reușit s-o arunce crocodilul. Se aude doar plînsul copilului, ce simte durerea provocată de colții ce-l țin pe picior. Lacrimile crocodilului vor începe să curgă abia după ce mama îngrozită va îndrăzni, în cele din urmă, să dea un răspuns, iar fiara va putea să se ospăteze în liniște, fără să-și calce promisiunea.

Plînsul copilului o zăpăcește și mai rău pe femeie.

Crocodilul e calm, pentru că orice răspuns ar da femeia, el tot se va îndopa cu carnea fragedă a prunculuui. A făgăduit că i-l va da înapoi dacă va ghici ce va face cu el.

Ghicitoarea nu e grea, răspunsul e unul singur: îl va mînca. Dacă răspunsul va fi cel corect, îl va înghiți fără nici o modalitate de a-l da înapoi mamei. Dacă mama va răspunde că nu-l va mînca, răspunsul ei va fi de-o falsitate evidentă și va ronți copilul fără să-și mai pună problema modalității de a-l da înapoi...

Gîndurile acestea se amestecă în capul femeii, care bolborosește doar pentru ea răspunsurile, căutînd urmările posibile și încercînd să găsească varianta bună.

Iar copilul plînge, plînge, neînțelegînd ce are cu el dihania aceea urîtă, de care-i e frică...

Și piciorul îl doare... Iar mama lui, care îl privește cu ochii împăienjeniți de lacrimi, își pierde și ultima fărîmă de logică...

Plînsul nu-l deranjează cu nimic pe bătrînul crocodil. Nici pe Zenon, de altfel. Poate că Zenon este crocodilul... Sau crocodilul s-a transformat în Zenon...

În orice caz, în povestea asta, plină de lacrimi, doar Zenon se amuză...

Ce mai vedem la TV? (1 - 7 mai)

Luni 1 mai

8.50 „Lupta pentru Cybertron" (SF-da, SUA, 1993): RTL (titlu original: „The Transformers: Generation Two")
10.35 „Orașul submarin" (SF-a, SUA, 1952): RTL
12.25 „Atacul roșiilor ucigașe" (SF-co, SUA, 1978): PRO 7
13,50 „Tron" (SF, SUA, 1982) RTL. Cu Jeff Bridges
14.05 "U-4000 - Panică în ocean" (SF, Japonia, 1969): PRO 7
14.05 „Tînărul din Andromeda" (Noua Zeelandă, 1990): ZDF
14.15 „Virus" (SF-a, Japonia, 1983): RTL 2
15.35 „Crucișătorul interstelar Galactica" (SF, SUA, 1979): RTL
17.45 „Misiunea Galactica" (SF, SUA, 1979): RTL Continuarea filmului de la ora 15.35 de pe RTL
19.05 „Ewocks - Caravana curajoșilor" (SF, SUA, 1984): PRO 7
19.45 „Partea întunecată a terorii" (SF): Antena 1. Regia: Gus Trikonis. Cu: Robert Foster, Adrienne Barbeau, Rau Milland
21.10 „Călătorie spre centrul Pămîntului" (SF, SUA,1993): RTL. Ecranizare recentă inspirată de romanul lui Jules Verne
32.25 „Doamna în alb" (F, SUA, 1987) PRO 7
0.25 „Rechinul monstru" (SF-H, Franța/Italia, 1984): RTL
0.25 „Povești dintr-o criptă" (H, SUA, 1989): RTL 2. Cu W. Hill; 3 povestiri: 1. „Cine moare ultimul", 2. „Noapte liniștită - noapte sîngeroasă"; 3. „Mortul viu"

Marți 2 mai

20.00 „Mandroid" (SF, Anglia, 1988): PRO 7. Regia Jack Ersgard. Cu: Costel Constantin, Mircea Albulescu, Adrian Pintea, Curt Lowers
23.30 „Slipstream" (SF, Anglia, 1988): PRO 7. Cu Mark Hamill

Miercuri 3 mai

20.00 „Invizibilul" (SF) Antena 1. Regia Jack Essgard. Cu: Brian Cousins, Jennifer Nash
21.10 „Clopote, cărți și lumînări" (F, SUA, 1958) VOX. Cu Jack Lemmon

Joi 4 mai

20.05 „Doctor Mordrid" (SF, SUA, 1992): Antena 1. Regia Albert Band. Cu Jeffrey Combs, Yvette Nipan
0.40 „Demonul" (H): Antena 1. Regia Larry Cohem. Cu Tony Lo Bianco, Sandy Dennis

Vineri 5 mai

19.55 „Pe viață și pe moarte" (SF): Antena 1; Regia:J. Warren. Cu Karl Landgren, Alex Vitale
20.45 „De vorbă cu fantoma din spațiu" (show): CARTOON NETWORK
0.40 „Omul invizibil" (SF, SUA, 1933): RTL2
2.30 „Casa clownului" (H, SUA, 1988): RTL

Sîmbătă 6 mai

21.00 „Odiseea spațială 2010" (SF, SUA, 1984): TNT
23.00 „Predator1" (SF-a, SUA, 1987) PRO 7
0.05 „Pierduți în timp" (H): Antena 1: Regia: Anthony Hickox. Cu Bruce Campbell, Martin Kemp, Zach Galligan
1.00 „Robocop II" (SF, SUA, 1990) RTL

Duminică 7 mai

17.00 „Ewocks, lupta pentru Endor" (SF, SUA, 1985): PRO 7

Seriale:

„A fost odată... Cosmosul" (da): 3 sat: Ma: 17.35
„Androida/Femeia bionică": RETE4: S 29 apr. 2.10. D 3.35 (r.7.30), L-Ma: 2.25, Mi: 2.10 (r: 4.00), J: 3.25, S 6 mai: 2.10. D 7 mai 3.35 (r: 7.30)
„Batman" (da): Italia 1: D: 7.30
„Călărețul cu sabie și șerifii stelelor" (da): Antena 1 (ep. 7): S: 8.30
„Dosarele X" (F-p, SUA, 1994): PRO 7; V: 22.15 (ep 2)
„Femeia fantastică":" TELE 7 abc: J: 20.00 (r.V: 14.30);"RETE 4: z (ex D): 16.20
„Înapoi în trecut": RTL: f. D: 12.25
„Omul din Atlantis" (SUA, 1977): PRO 7: D: 30 apr, 13.30 (r: 4.30), D. 6 mai : 13.10
„Salutări din lumea cealaltă" (ep. „Cine rîde la urmă") (SUA, 1990): RTL 2: J: 3.45
„Superman": *PRO 7: V: 21.15 (r. S 29 apr.: 13.40, S 6 mai:13.55)
*Italia 1: S,D - 6,7 mai:11.30
„Noile aventuri ale lui Superman": M6; Ma: 21.50
„Star Trek. Noua generație" (SUA): TVR 1: f. D.: 17.50 (ep. 72 și 73)
„Superboy": *PRO 7:D:13.05; *Italia1: D:11.30 (r.D: 6.30)
„Time Trax" (SUA,1993): SAT 1: S 29 apr:15.50, Ma - V: 15.55, 5-6 mai: 15.50

Legenda:

SF- Science Fiction; H- Horror; F - Fantastic, a- aventuri/acțiune; th - thriller; p - polițist; er - erotic; co - comedie; w - western; da - desene animate
L, Ma, Mi, J, V, S, D - zilele săptămînii
f- fiecare, z - zilnic; ex - exceptînd; r- reluare

Selecție de Ioan PAVELESCU

Remus CERNEA

Pe cărările stelelor

13

VAN DER GRAAF GENERATOR

Acest grup britanic a fost considerat cel mai reprezentativ ca reflectare a angoasei moderne, influențînd substanțial evoluția Rockului și situîndu-se între cele trei mari formații practicante a stilului de muzică progresiv-experimentală, alături de YES și KING CRIMSON.

Membrii VAN DER GRAAF GENERATOR erau îndrăgostiți de SCIENCE-FICTION și de problematica „vieții de după moarte". Reunindu-se în jurul lui PETER HAMMILL (voce/pian/claviaturi) în 1968, HUGH ROBERT BANTON (orgă/bas/voce/sintetizator etc), KEITH IAN ELLIS (bas/voce) și GUY RANDOLPH EVANS (tobe/timpane/cimbale/chitară/pian etc) editează primul SINGLE „PEOPLE YOU WERE GOING TO / FIREBAND" în același an.

În 1969 este cooptat un alt membru foarte important, DAVID JACKSON, care prin saxofonul său deprimant va contribui în mare măsură la realizarea „sound"-ului inconfundabil al grupului. Primul lor album „THE AEROSOL GREY MACHINE" (1969) este caracterizat de însuși HAMMILL ca fiind „prea zgomotos și grosolan". Anul următor apare albumul „THE LAST WE CAN DO IS WAVE TO EACH OTHER" dar, ceea ce este realmente important, și „H TO HE WHO AM THE ONLY ONE" care impune în universul muzicii titulatura VAN DER GRAAF GENERATOR. Numele trupei vine de la invenția unui genial savant american care a constat într-un „generator" capabil să producă în cîteva clipe un milion de wați...

Acest al treilea disc conține cîteva superbe piese cum ar fi KILLER (considerată deja clasică în istoria ROCK) HOUSE WITH NO DOOR, LOST și PIONEERS OVER C. Muzica lor este adusă la un rafinament tehnic și interpretativ ridicat al celor 4 membri.

PETER HAMMIL, creierul trupei, a urmat cursurile Univerității din MANCHESTER („Liberal Studies of Science") conferind versurilor VAN DER GRAAF GENERATOR tematicii uneori scientiste... Ca stilistică muzicală, grupul reprezintă o continuare, o complicare și o dezvoltare a unor teluri atinse de KING CRIMSON, în special în perioada de început a acestuia din urmă (albumele IN THE COURT OF THE CRIMSON KING – 1969 și IN THE WAKE OF POSSEIDON – 1970). Faptul este susținut și de prezența, ca invitat pe albumele 3 și 4 (PAWN HEARTS – 1971) a chitaristului ROBERT FRIPP, „leader"-ul trupei KING CRIMSON, revenit spectaculos în 1994 cu albumul „VROOM", după o „pauză" de 10 ani. Tot în acea perioadă, producătorul grupului VAN DER GRAAF GENERATOR a fost JOHN ANTHONY, cel care se ocupa și de realizarea albumelor trupei GENESIS.

Între 1971 și 1975 grupul VDGG a fost dizolvat, timp în care PETER HAMMILL editează cîteva albume solo: FOOL'S MATE (1972), CHAMELEON IN THE SHADOW OF THE NIGHT (1973), THE SILENT CORNER AND THE EMPTY STAGE (1974), IN CAMERA (1974), NADIR'S BIG CHANCE (1975) care „sună" a VDGG, și datorită colaborării cu alți membri ai trupei...

Revenirea din 1975 cu albumul „GODBLUFF", este marcată, de o maturizare serioasă a grupului și de o siguranță remarcabilă a compozițiilor. Întregul album incită în cel mai înalt grad prin piese ca „THE UNDERCOVER MAN / SCORCHED EARTH" (fața A) și ARROW / THE SLEEP WALKERS" (fața B). În 1976 încă două albume ridică din nou cota trupei: STILL LIFE cu „PILGRIMS, STILL LIFE, LA ROSA, MY ROOM" și WORLD RECORD, unul dintre cele mai valoroase LP-uri din creația lor. Vă veți delecta, sper, cu piese ca „WHEN SHE COMES", „MASKS", „WONDERING" și, în special, cu fenomenala NEUROGLYS III (THE SONG-WRITER'S GUILD) cu hipnoticul, obsedantul pasaj instrumental de la sfîrșit.

Albumul THE QUIET ZONE / THE PLEASURE DOME (1977) sună "altfel" și datorită înlocuirii saxofonistului DAVID JACKSON cu GRAHAM SMITH - vioară.

Prima față conține poemul THE QUIET ZONE LIZARD PLAY / THE HABIT OF THE BROKENHEARTED / THE SIREN SONG / LAST FRAME) iar fața B poemul THE PLEASURE DOME (THE WAVE / CAST'S EYE – YELLOW FEVER / THE SPHINX IN THE FACE / CHEMICAL WORLD / THE SPHINX RETURNS).

După apariția lui VITAL LIVE (1978 – 2 LP – în concert), VAN DER GRAAF GENERATOR se destramă definitiv, membrii trupei continuînd pe cont propriu. Muzica lor abstractă și inovatoare a intrat însă în lupta pentru nemurire.

Mai precizez faptul că HAMMILL a publicat 2 cărți: KILLERS, ANGELS AND REFUGEES (versuri care cuprind și lirica compozițiilor sale + cîteva scurte povestiri pe teme filozofice și desene – 1974) și MIRRORS, DREAMS AND MIRACLES (lirica albumelor dintre anii 1975 – 1980)...
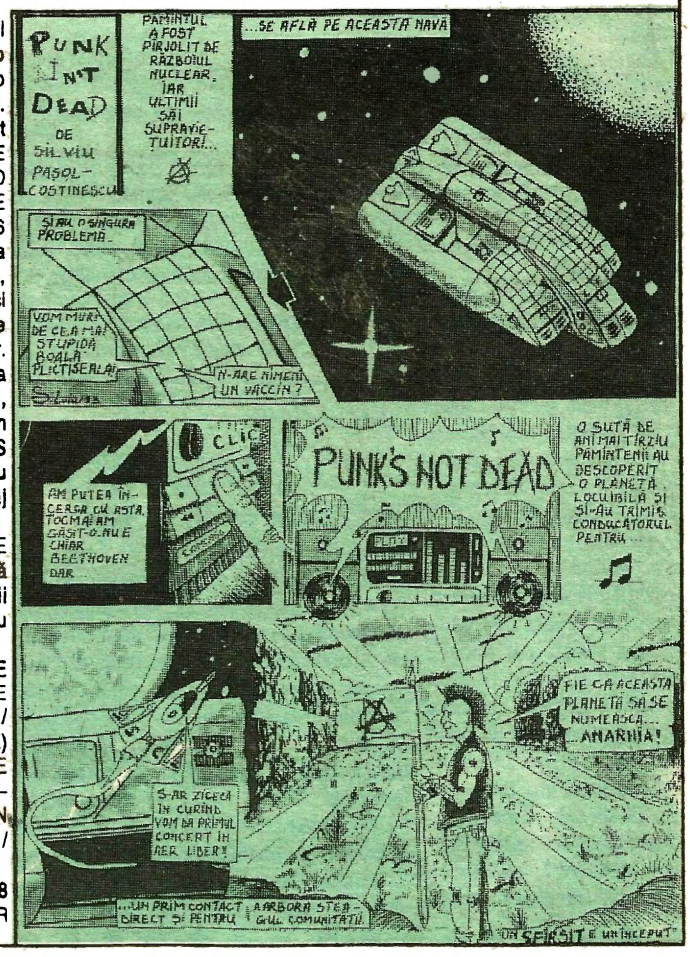
P.S.: SPECIAL THANKS TO BASS-MAKER ADRIAN M.